

Gabra tal-gurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI ĠENERALI (Id-Disa' Awla)

15 ta' Marzu 2018^{*i}

“Għajnuna mill-Istat – Kundizzjonijiet għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves minn kumpannija ta' trasport marittimu – Użu esklużiv ta' infrastrutturi ffinanzjati minn fondi pubblici, mingħajr kuntratt ta' konċessjoni – Eżenzjoni minn parti mit-taxxi portwali – Ilment ta' kompetitur – Deċiżjoni li tikkonstata l-assenza ta' għajnuna mill-Istat fi tmiem il-proċedura ta' eżami preliminari – Diffikultajiet serji waqt l-eżami tal-miżuri kkonċernati – Żvilupp tas-sitwazzjoni inkwistjoni matul il-proċedura amministrattiva – Kuncett ta' vantaġġ mogħti permezz tar-rizorsi tal-Istat – Żbalji ta' evalwazzjoni tal-fatti u żbalji ta' liġi – Deċiżjoni ta' qorti nazzjonali li tissospendi l-effetti ta' sejha għal offerti – Rekwiżit ta' eżami diliġenti u imparzjali tal-ilment”

Fil-Kawża T-108/16,

Naviera Armas, SA, stabbilita f'Las Palmas de Gran Canaria (Spanja), irrappreżentata minn J. L. Buendía Sierra u Á. Givaja Sanz, avukati,

rikorrenti,

vs

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappreżentata minn A. Bouchagiar, G. Luengo u S. Noë, bhala aġenti,

konvenuta,

sostnuta minn

Fred Olsen, SA, stabbilita fi Santa Cruz de Tenerife (Spanja), irrappreżentata minn F. Marín Riaño, avukat,

intervenjenti,

li għandha bhala sugġett talba bbażata fuq l-Artikolu 263 TFUE u intiża għall-annullament tad-Deċiżjoni C(2015) 8655 finali tal-Kummissjoni tat-8 ta' Diċembru 2015 dwar l-għajnuna mill-Istat SA.36628 (2015/NN) (ex 2013/CP) – Spanja – Fred Olsen,

Il-QORTI ĠENERALI (Id-Disa' Awla),

komposta minn S. Gervasoni, President, L. Madise u R. da Silva Passos (Relatur), Imħallfin,

Reġistratur: M. J. Palacio González, Amministratur Prinċipali,

wara li rat il-faži bil-miktub tal-proċedura u wara s-seduta tal-21 ta' Settembru 2017,

* Lingwa tal-kawża: l-Ispanjol.

tagħti l-preżenti

Sentenza

Il-fatti li wasslu għall-kawza

- 1 Ir-rikorrenti, Naviera Armas, SA, hija kumpannija tat-tbaħħir stabbilita fil-gżejjer tal-Canarias (Spanja). Hija toffri servizzi kummerċjali ta' trasport marittimu ta' persuni u ta' merkanzija bejn il-gżejjer prinċipali ta' dan l-arċipelagu, bejn dan tal-aħħar u Spanja kontinentali, kif ukoll bejn Spanja kontinentali u l-Marokk. Ir-rikorrenti twettaq b'mod partikolari rotta marittima bejn il-port ta' Las Palmas de Gran Canaria (Spanja) u dak ta' Santa Cruz de Tenerife (Spanja).
- 2 Peress li Gran Canaria u Tenerife huma l-gżejjer tal-arċipelagu tal-Canarias bl-ikbar popolazzjoni, it-traffiku marittimu kummerċjali bejn dawn iż-żewġ gżejjer jirrappreżenta parti sostanzjali tad-dhul mill-bejgħ tal-kumpanniji tat-tbaħħir attivi f'dan l-arċipelagu.

Trasport marittimu kummerċjali li jitlaq minn Puerto de Las Nieves (Gran Canaria)

- 3 Puerto de Las Nieves (Spanja) huwa port li jinsab fuq il-kosta tal-majjistral ta' Gran Canaria, faċċata ta' Tenerife. Dan il-port, li qabel kien port tas-sajd, kien ġie adattat għat-traffiku kummerċjali f'nofs is-snin 1990. Sa mill-aħħar tas-snin 1990, l-infrastruttura tiegħu bdiet tilqa' l-laneċ veloci.
- 4 Il-kumpannija tat-tbaħħir Fred Olsen, SA, li hija waħda mill-kompetituri prinċipali tar-rikorrenti, kienet l-ewwel waħda li f'Novembru tal-1993 talbet l-awtorizzazzjoni sabiex tistabbilixxi linja regolari ta' trasport kummerċjali ta' passiġġieri u ta' merkanzija bejn Puerto de Las Nieves u l-port ta' Santa Cruz de Tenerife.
- 5 Fid-data tal-21 ta' Diċembru 1994, id-Direttorat Ġenerali tal-Marina Merkantili tal-Ministeru Spanjol tax-Xoghlijiet Pubbliċi, tat-Trasport u tal-Ambjent, awtorizza lil Fred Olsen topera linja ta' navigazzjoni bejn dawn iż-żewġ portijiet. Din l-awtorizzazzjoni nġhatat abbażi tal-prinċipju prior in tempore, potior in jure.
- 6 Sa minn dak iż-żmien, Fred Olsen baqgħet l-unika kumpannija tat-tbaħħir li topera linja ta' trasport kummerċjali ta' passiġġieri u ta' merkanzija bejn Puerto de Las Nieves u l-port ta' Santa Cruz de Tenerife. Sa mill-1999, din il-linja bdiet titwettaq permezz ta' żewġ laneċ veloci li jiltaqgħu f'nofs it-traġitt, kull waħda minn dawn il-laneċ titlaq mill-port tat-tluq tagħha fl-istess hin.
- 7 L-użu minn Fred Olsen tal-infrastruttura ta' Puerto de Las Nieves huwa suġġett għall-ħlas ta' diversi taxxi previsti mill-Artikolu 115 bis tad-decreto legislativo 1/1994 por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales vigentes en materia de tasas y precios públicos de la Comunidad Autónoma de Canarias (id-Digriet Leġiżlattiv 1/1994 dwar l-approvazzjoni tar-riformulazzjoni tad-dispożizzjonijiet legali fis-sehħ fil-qasam tat-taxxi u tal-prezzijiet pubbliċi tal-Komunità Awtonoma tal-Canarias) tad-29 ta' Lulju 1994 (BOC Nru 98, tal-10 ta' Awwissu 1994, p. 5603). Dawn it-taxxi jirrigwardaw b'mod partikolari d-dhul u l-waqfien tal-laneċ fil-port (iktar 'il quddiem it-"taxxa T 1"), l-ittrakkar (iktar 'il quddiem it-"taxxa T 2"), il-passiġġieri (iktar 'il quddiem it-"taxxa T 3"), il-merkanzija (iktar 'il quddiem it-"taxxa T 4") u s-servizzi ta' hażna u ta' użu ta' postijiet jew bini (iktar 'il quddiem it-"taxxa T 9").
- 8 Sa mill-1994 ir-rikorrenti talbet diversi drabi lid-Direttorat Ġenerali ta' Puertos Canarios (l-Uffiċċju Pubbliku tal-Portijiet Kanarji) (iktar 'il quddiem id-"DGPC") sabiex tkun tista' titrakka fi Puerto de Las Nieves, l-ewwel permezz ta' laneċ konvenzjonali u wara t-talba ppreżentata fit-3 ta' Lulju 2013 permezz ta' laneċ veloci. Sat-twettiq tax-xoghlijiet ta' estensjoni tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las

Nieves fl-2014, id-DGPC ċaħad dawn it-talbiet kollha. Dawn id-deċiżjonijiet kienu bbażati essenzjalment fuq il-kapaċità limitata akkoljittiva ta' Puerto de Las Nieves u fuq in-neċessità li tkun żgurata s-sigurtà tal-manuvri tal-laneċ waqt id-dhul f'dan il-port u ġewwa fih.

- 9 Dawn l-istess raġunijiet iġġustifikaw iċ-ċaħda mid-DGPC tat-talba mressqa fl-2004 minn kumpannija tat-tbahhir oħra (Trasmediterránea) sabiex titrakka fi Puerto de Las Nieves permezz ta' lanċa veloci.

Proċedura amministrattiva u żvilupp tas-sitwazzjoni inkwistjoni matul l-imsemmija proċedura

- 10 Fis-26 ta' April 2013, ir-rikorrenti pprezentat quddiem il-Kummissjoni Ewropea ilment li permezz tiegħu allegat, b'mod partikolari, li l-awtoritajiet Spanjoli kienu, permezz ta' diversi miżuri relattivi għall-Puerto de Las Nieves, taw għajjnuna mill-Istat illegali lil Fred Olsen (iktar 'il quddiem l-"ilment").
- 11 Skont l-ilment, din l-għajjnuna tirriżulta, l-ewwel nett, mid-deċiżjoni tad-DGPC li tagħti lil Fred Olsen id-dritt esklużiv li tiżviluppa attivitajiet ta' trasport marittimu kummerċjali li jtilqu minn Puerto de Las Nieves mingħajr ma ħarġet sejha għal offerti pubblika, trasparenti u nondiskriminatorja, it-tieni nett, minn eżenzjoni parzjali għal Fred Olsen mill-ħlas ta' ċerti tariffi portwali, jiġifieri t-taxxi T 2 u T 9, u t-tielet nett, mill-finanzjament permezz ta' fondi pubbliċi tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, mibnija bil-ħsieb li tintuża esklużivament minn Fred Olsen.
- 12 Verżjoni mhux kunfidenzjali tal-ilment kienet mibgħuta lill-awtoritajiet Spanjoli, li sottomettew l-osservazzjonijiet tagħhom fl-4 ta' Lulju 2013. Fl-20 ta' Awwissu 2013, l-awtoritajiet Spanjoli bagħtu lill-Kummissjoni osservazzjonijiet addizzjonali bi twegiba għal talba għal informazzjoni tal-Kummissjoni.
- 13 Fit-22 ta' Ottubru 2013, il-Kummissjoni bagħtet lir-rikorrenti ittra li kienet tinkludi evalwazzjoni preliminari li tipprovi li mill-ewwel dehra l-miżuri inkwistjoni ma jidhrux li jistgħu jiġu kklassifikati bħala għajjnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. L-ittra mibgħuta lir-rikorrenti kienet tagħti x'tifhem li l-awtoritajiet Spanjoli kienu, minn naħa, ġabu provi ta' ħlas korrett tat-taxxi portwali minn Fred Olsen, u min-naħa l-oħra pproduċew rapport tekniku li juri l-kapaċità limitata ta' Puerto de Las Nieves. Din l-ittra kienet tagħmel riferiment ukoll għall-intenzjoni tal-awtoritajiet Spanjoli li jkabbbru l-infrastruttura ta' dan il-port.
- 14 Permezz ta' ittra tat-13 ta' Diċembru 2013, ir-rikorrenti kkontestat din l-evalwazzjoni preliminari u enfasizzat il-bżonn li l-Kummissjoni tiftaħ proċedura ta' investigazzjoni formali fis-sens tal-Artikolu 108(2) TFUE. Fit-18 ta' Frar 2014, il-Kummissjoni bagħtet dawn l-osservazzjonijiet lill-awtoritajiet Spanjoli, li wiegħbu fit-18 ta' Marzu 2014.
- 15 F'Ottubru 2014, il-Kummissjoni saret taf mill-gazzetti li kienet ġiet organizzata sejha għal offerti sabiex jingħata aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport marittimu kummerċjali. Fuq inizjattiva tagħha stess Fred Olsen issottomettiet osservazzjonijiet lill-Kummissjoni, li warajhom din tal-aħħar talbet, permezz ta' ittra tad-9 ta' Diċembru 2014, lill-awtoritajiet Spanjoli jibgħatulha ċerta informazzjoni u sabiex iżommuha informata b'mod regolari fuq l-iżvolġiment ta' din is-sejha għal offerti. L-awtoritajiet Spanjoli wiegħbu għal din l-ittra fis-16 ta' Jannar 2015 u sussegwentement bagħtu diversi ittri ta' informazzjoni lill-Kummissjoni bejn ix-xhur ta' Frar u Ottubru 2015. Fred Olsen ukoll informat lill-Kummissjoni bl-iżvilupp tas-sejha għal offerti darbtejn matul is-sena 2015.
- 16 Skont l-informazzjoni li waslet lill-Kummissjoni, is-sejha għal offerti inkwistjoni kienet ippubblikata mid-DGPC fl-14 ta' Ottubru 2014, bil-ħsieb li jiġu attribwiti żewġ lottijiet relattivi għal skedi tat-traffiku kummerċjali fi Puerto de Las Nieves. Din is-sejha għal offerti kienet ir-riżultat ta' tkabbir f'dan il-port fl-2014, intiż sabiex jippermetti lil żewġ laneċ veloci jitrakkaw fih fl-istess hin. Fl-

24 ta' Novembru 2014, il-Kunsill Amministrattiv tad-DGPC ċaħad ir-rikors ipprezentat minn Fred Olsen kontra din is-sejha għal offeriti. B'deċiżjoni tat-3 ta' Frar 2015, huwa attribwixxa l-ewwel lott lil Fred Olsen u t-tieni wieħed lir-rikorrenti, peress li dawn kienu l-unika żewġ kumpanniji offerenti.

- 17 Fred Olsen ikkontestat ir-riżultat ta' din is-sejha għal offeriti quddiem it-Tribunal Superior de Justicia de Canarias, Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección Primera de Santa Cruz de Tenerife (il-Qorti Superjuri tal-Ġustizzja tal-Canarias, l-Awla ta' Tilwim Amministrattiv, l-Ewwel Sezzjoni ta' Santa Cruz de Tenerife, Spanja), għar-raġuni li dan imur kontra r-regoli fil-qasam tal-kuntratti pubbliċi. B'mod parallel għar-rikors tagħha dwar il-mertu, Fred Olsen talbet is-sospensjoni ġudizzjarja tas-sejha għal offeriti. Is-sospensjoni kienet milqugħa permezz ta' digriet tas-27 ta' Frar 2015 (iktar 'il quddiem id-“digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015”), ikkonfermat b'digriet tat-Tribunal Supremo (il-Qorti Suprema, Spanja) tas-7 ta' Lulju 2016.
- 18 B'ittra tas-6 ta' Ottubru 2015, ir-rikorrenti baġtet lill-Kummissjoni stedina sabiex taġixxi fis-sens tal-Artikolu 265 TFUE. Fit-28 ta' Ottubru 2015, il-Kummissjoni baġtet lill-awtoritajiet Spanjoli l-aħħar talba għal informazzjoni, li għaliha wiegħbu fit-23 ta' Novembru ta' din l-istess sena.

Id-deċiżjoni kkontestata

- 19 Fit-8 ta' Diċembru 2015, il-Kummissjoni adottat id-Deciżjoni C(2015) 8655 finali dwar l-ġhajjnuna mill-Istat SA.36628 (2015/NN) (ex 2013/CP) – Spanja – Fred Olsen (iktar 'il quddiem id-“deċiżjoni kkontestata”).
- 20 Fil-paragrafu 42 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni kkunsidrat li qabel xejn hemm lok li teżamina flimkien l-ewwel u t-tielet oġġezzjoni invokati fl-ilment, li essenzjalment kienu intizi sabiex jikkontestaw il-vantaġġ li minnu kienet ibbenefikat Fred Olsen minhabba l-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves minn din il-kumpannija mingħajr ebda sejha għal offeriti pubblika, trasparenti u nondiskriminatorja.
- 21 F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni bbażat ruħha fuq erba' motivi sabiex fil-paragrafu 62 tad-deċiżjoni kkontestata kkonkludiet, li dan l-użu esklużiv ma kien wassal għall-ġhoti ta' ebda ġhajjnuna mill-Istat.
- 22 L-ewwel nett, fil-paragrafu 43 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni rrilevat li kemm l-iżvilupp inizjali ta' Puerto de Las Nieves sabiex jippermetti t-trasport kummerċjali kif ukoll l-adattament tiegħu sabiex jilqa' laneċ veloċi twettqu qabel l-ġhoti tas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2000, Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni (T-128/98, EU:T:2000:290). Il-Minn dan kollu, il-Kummissjoni ddeduċiet li f'dik l-epoka, li l-awtoritajiet kompetenti setgħu jikkunsidraw b'mod leġittimu li l-finanzjament pubbliku tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves ma jikkostitwixxix ġhajjnuna mill-Istat u għalhekk ma jehtieġx komunikazzjoni lill-Kummissjoni.
- 23 It-tieni nett, fil-paragrafu 44 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni indikat essenzjalment, li l-infrastruttura portwali li tippermetti t-tluq tat-trasport kummerċjali minn Puerto de Las Nieves, inizjalment, la kienet ipplanata u lanqas żviluppata speċifikament sabiex tibbenefika minnha Fred Olsen jew kwalunkwe kumpannija tat-tbaħħir oħra.
- 24 It-tielet nett, fil-paragrafu 45 tad-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni rrilevat li r-rikorrenti ma kinitx allegat li l-livell ta' taxxi portwali dovuti fir-rigward tal-użu portwali ta' Las Nieves minn Fred Olsen iwassal għall-ġhoti ta' ġhajjnuna mill-Istat. Il-Kummissjoni ddeduċiet li din il-parti tal-ilment ma tidentifika ebda vantaġġ mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat, u li tali vantaġġ ma jistax jirriżulta mill-fatt wahdu, li de facto Fred Olsen kienet l-unika utent portwali ta' Puerto de Las Nieves.

- 25 Ir-raba' nett, fil-paragrafi 46 sa 61 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni eżaminat jekk is-sitwazzjoni kkontestata fl-ilment kinitx konformi mal-prattika deċiżjonali tagħha li l-utent ta' infrastruttura portwali ffinanzjata permezz ta' fondi pubbliċi ma jirċevix għajjnuna mill-Istat meta, minn naħa, l-operatur tal-infrastruttura jirċievi mingħand dan l-utent taxxi paragonabbli ma' dawk miġbura f'portijiet paragonabbli oħra, u min-naħa l-oħra, l-aċċess għal din l-infrastruttura huwa miftuħ u nondiskriminatorju.
- 26 Fir-rigward tal-ewwel kundizzjoni, il-Kummissjoni kkunsidrat li f'dan il-każ din hija ssodisfatta, fid-dawl tal-assigurazzjoni mogħtija mir-Renju ta' Spanja, mhux ikkontestata mir-rikorrenti, li d-DGPC jiġbor l-istess taxxi portwali fil-portijiet kollha li jaqgħu fil-kompetenza tiegħu fil-gżejjer tal-Canarias.
- 27 Fir-rigward tat-tieni kundizzjoni, il-Kummissjoni għamlet distinzjoni bejn il-perijodu ta' qabel it-3 ta' Lulju 2013 u l-perijodu ta' wara din id-data, li fiha r-rikorrenti uriet għall-ewwel darba b'mod formali x-xewqa tagħha li tibda' attivitajiet ta' trasport marittimu kummerċjali permezz ta' laneċ veloċi mill-Puerto de Las Nieves.
- 28 Għal dak li jirrigwarda l-perijodu ta' qabel it-3 ta' Lulju 2013, il-Kummissjoni kkunsidrat essenzjalment li ladarba ebda kumpannija tat-tbaħħir ma kienet uriet ix-xewqa li topera f'dan il-port permezz ta' laneċ veloċi, seta' jiġi kkunsidrat li l-awtoritajiet Spanjoli ma kienu adottaw ebda miżura li tirriżerva l-użu esklużiv tal-port għal Fred Olsen jew li għandha karattru diskriminatorju fir-rigward tal-utenti potenzjali l-oħra. F'dan ir-rigward, hija enfasizzat li t-talbiet għal aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves magħmula precedentement minn Transmediterránea u r-rikorrenti kienu jirrigwardaw laneċ konvenzjonali u li l-awtoritajiet Spanjoli kienu stabbilixxew li l-aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mil-laneċ veloċi biss kien iġġustifikat għal raġunijiet ta' sigurtà.
- 29 Għal dak li jirrigwarda l-perijodu ta' wara t-3 ta' Lulju 2013, il-Kummissjoni rrikonoxxiet qabel xejn li d-DGPC ma kienx f'pożizzjoni li jilqa' t-talba tar-rikorrenti li jkollha aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves fl-1 ta' Settembru ta' din l-istess sena, fid-dawl tal-qosor ta' din l-iskadenza. Madankollu, hija kkunsidrat li sa minn din it-talba, id-DGPC, bħala amministratur tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, kellu jieħu l-passi neċessarji sabiex jiżgura aċċess nondiskriminatorju għal din l-infrastruttura għal kull utent potenzjali li jopera permezz ta' laneċ veloċi.
- 30 Barra minn hekk, il-Kummissjoni qieset li fid-dawl tas-sejha għal offerti mnedija wara t-tkabbir tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves fl-2014, id-DGPC kien issodisfa dan l-obbligu f'terminu raġonevoli sa mid-data tat-talba għal aċċess tar-rikorrenti tat-3 ta' Lulju 2013. F'dan ir-rigward, fil-paragrafu 59 tad-deċiżjoni kkontestata hija speċifikat li l-għoti ta' żewġ lottijiet relattivi għal skedi flimkien ma' zieda tal-kapaċità akkoljittiva ta' vetturi fuq il-moll ta' Puerto de Las Nieves, kien aħjar mit-tnaqqis tal-frekwenza tal-imbarkar u d-dizimbarkar mil-laneċ ta' Fred Olsen, peress li l-ewwel nett, din l-aħhar kumpannija setgħet b'mod legittimu tippretendi li żżomm il-kundizzjoni tagħha għall-użu ta' dan il-port, u li t-tieni nett, tali tnaqqis kien ikollu effetti ta' benefiċċju limitati fuq il-kompetizzjoni.
- 31 Fil-paragrafi 60 sa 62 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni kkonkludiet li ladarba t-taxxi mitluba għall-użu infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves kienu l-istess bħal dawk miġbura f'portijiet paragonabbli, u li barra minn hekk l-istatus quo riżultanti mid-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015 kien temporanju, id-DGPC kien ha l-passi neċessarji sabiex jiżgura aċċess miftuħ u nondiskriminatorju għal dan il-port u li għalhekk Fred Olsen ma kienet ibbenefikat minn ebda għajjnuna mill-Istat. Madankollu hija enfasizzat li din il-konkluzjoni ma għandhiex tipprekludi li d-DGPC milli jkompli bl-isforzi tiegħu sabiex jippermetti malajr kemm jista' jkun lil kumpannija oħra li topera permezz ta' laneċ veloċi toffri servizzi ta' trasport minn Puerto de Las Nieves.

- 32 Għal dak li jirrigwarda t-tieni oġġezzjoni bbażata fuq eżenzjoni parzjali mill-ħlas ta' ċerti taxxi portwali mogħtija lil Fred Olsen, fil-paragrafu 63 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni enfasizzat li l-awtoritajiet Spanjoli kienu kkonfermaw li t-taxxi portwali kollha applikabbli kienu imposti fuq Fred Olsen u li barra minn hekk dawn urew li tal-inqas wara l-2005, din il-kumpannija kienet ħallset l-avviżi ta' tassazzjoni kollha ndirizzati lilha.
- 33 Fil-paragrafu 66 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni wara li fakkret essenzjalment li ma kinitx kompetenza tagħha li tiddeċiedi dwar il-mod kif kienu applikati t-taxxi portwali, ikkunsidrat li ma kienx stabbilit li Fred Olsen kienet ibbenefikat minn xi vantaġġ fir-rigward tat-taxxa T 9 peress li skont l-ispegazzjonijiet ipprovduti mill-awtoritajiet Spanjoli, din it-taxxa kienet ikkalkolata bl-istess mod fil-portijiet Kanarji kollha li jaqgħu fil-kompetenza tad-DGPC.
- 34 Il-Kummissjoni ċaħdet ukoll l-argument li t-taxxa T 2 kellha tkun imposta fuq Fred Olsen, għal dak li jirrigwarda l-użu minn din tal-aħħar tar-rampi mobbli, għal perijodi ta' 24 siegħa u mhux biss għall-perijodu li matulu dawn kienu effettivament użati. Fil-fatt hija speċifikat li kienet irċeviet indikazzjonijiet suffiċjenti minn-naha tal-awtoritajiet Spanjoli fis-sens li t-taxxa T 2 kienet ikkalkolata bl-istess mod mid-DGPC għall-portijiet Kanarji kollha li jaqgħu fil-kompetenza tiegħu. Ladarba ma kienx stabbilit li Fred Olsen kienet irċeviet xi vantaġġ f'dan ir-rigward, fil-paragrafu 70 tad-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni kkunsidrat, li l-eżami tal-kundizzjonijiet l-oħra previsti mill-Artikolu 107(1) TFUE sabiex miżura tkun ikklassifikata bħala għajjnuna mill-Istat ma huwiex necessarju f'dan il-każ.
- 35 Fid-dawl ta' dawn l-elementi kollha, fil-paragrafu 71 tad-deċiżjoni kkontestata l-Kummissjoni ddeduċiet li l-miżuri inkwistjoni ma jikkostitwixxux għajjnuna mill-Istat.

Il-proċedura u t-talbiet tal-partijiet

- 36 Permezz ta' rikors ipprezentat fir-Registru tal-Qorti Ġenerali fis-17 ta' Marzu 2016, ir-rikorrenti pprezentat dan ir-rikors.
- 37 Permezz ta' att ipprezentat fir-Registru tal-Qorti Ġenerali fis-16 ta' Ġunju 2016, Fred Olsen talbet li tintervjeni f'din il-proċedura insostenn tat-talbiet tal-Kummissjoni.
- 38 Permezz ta' digriet tas-7 ta' Settembru 2016, il-President tat-Tieni Awla tal-Qorti Ġenerali laqa' dan l-intervent.
- 39 L-intervenjenti pprezentat in-nota ta' intervent tagħha fil-31 ta' Ottubru 2016. Fid-19 ta' Diċembru 2016, ir-rikorrenti pprezentat l-osservazzjonijiet tagħha dwar din in-nota, filwaqt li fis-17 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni informat lill-Qorti Ġenerali li ma kellhiex osservazzjonijiet dwarha.
- 40 Peress li l-kompożizzjoni tal-Awli tal-Qorti Ġenerali nbidlet, din il-kawża giet assenjata lid-Disa' Awla li fiha kien innominat Imħallef Relatur ġdid.
- 41 Permezz ta' miżura ta' organizzazzjoni tal-proċedura adottata abbażi tal-Artikolu 90 tar-Regoli tal-Proċedura, il-Qorti Ġenerali għamlet mistoqsijiet bil-miktub lill-partijiet, sabiex iwieġbuhom waqt is-seduta.
- 42 Ir-rikorrenti titlob essenzjalment li l-Qorti Ġenerali jogħgobha:
- tiddikjara ammissibbli u fondati l-motivi ta' annullament imqajma fir-rikors, u konsegwentement, tannulla d-deċiżjoni kkontestata;

– tikkundanna lill-Kummissjoni għall-ispejjeż.

43 Il-Kummissjoni u l-intervenjenti jitolbu li l-Qorti Ġenerali jogħgobha:

- tiċhad ir-rikors bħala infondat;
- tikkundanna lir-rikorrenti għall-ispejjeż.

Id-dritt

44 Ir-rikorrenti tqajjem motiv wiehed insostenn tar-rikors tagħha, ibbażat fuq l-ommissjoni, minn naħa tal-Kummissjoni, li tiftaħ il-proċedura ta' investigazzjoni formali prevista fl-Artikolu 108(2) TFUE, minkejja d-diffikultajiet serji li jirriżultaw mill-evalwazzjoni tal-miżuri kkontestati fl-ilment. Dan il-motiv uniku huwa bbażat fuq tliet argumenti relattivi għat-tul tal-proċedura ta' eżami preliminari u l-intensità tal-iskambji li seħhew matulha bejn il-Kummissjoni u r-Renju ta' Spanja, fuq żbalji manifesti fl-evalwazzjoni tal-fatti, u finalment fuq żbalji ta' liġi kif ukoll motivazzjoni mhux suffiċjenti.

45 Wara li preliminarjament tinfakkar il-ġurisprudenza applikabbli f'din il-kawża, hemm lok li jiġu eżaminati fl-ewwel lok l-argumenti ppreżentati mir-rikorrenti insostenn tat-talba għal annullament tagħha li jirrigwardaw id-diffikultajiet serji li qamu matul il-proċedura ta' eżami preliminari nnifisha, u fit-tieni lok l-argumenti relattivi għall-kontenut tad-deċiżjoni kkontestata.

Kunsiderazzjonijiet preliminari

46 Skont ġurisprudenza stabbilita, meta l-Kummissjoni ma tkunx konvinta, wara l-ewwel eżami fil-kuntest tal-proċedura tal-Artikolu 108(3) TFUE, li miżura jew ma tikkostitwixxi "għajjnuna" fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE jew inkella, għalkemm ikklassifikata bħala għajjnuna, hija kompatibbli mat-Trattat, jew meta din il-proċedura ma ppermettitlixi tegħleb id-diffikultajiet kollha li qamu fl-evalwazzjoni tal-kompatibbiltà tal-miżura kkunsidrata, din l-istituzzjoni għandha l-obbligu li tiftaħ il-proċedura prevista fl-Artikolu 108(2) KE mingħajr ma jkollha f'dan ir-rigward margni diskrezzjonali (ara s-sentenza tat-22 ta' Diċembru 2008, *British Aggregates vs Il-Kummissjoni*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punt 113 u l-ġurisprudenza ċċitata; ara wkoll f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Mejju 2005, *L-Italja vs Il-Kummissjoni*, C-400/99, EU:C:2005:275, punt 48).

47 Dan l-obbligu huwa espressament ikkonfermat mid-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 4(4) flimkien ma' dawk tal-Artikolu 13(1) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jistabbilixxi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu [108 TFUE] (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 8, Vol. 1, p. 339) (sentenzi tat-22 ta' Diċembru 2008, *British Aggregates vs Il-Kummissjoni*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punt 113, u tal-14 ta' Settembru 2016, *Trajektna luka Split vs Il-Kummissjoni*, T-57/15, mhux ippubblikata, EU:T:2016:470, punt 59; ara wkoll f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid et Federación Catalana de Estaciones de Servicio vs Il-Kummissjoni*, T-95/03, EU:T:2006:385, punt 134 u l-ġurisprudenza ċċitata), riprodotti essenzjalment fl-Artikolu 4(4) u fl-Artikolu 15(1) tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 [TFUE] (ĠU 2015, L 248, p. 9), li daħal fis-seħħ fl-14 ta' Ottubru 2015 u għalhekk kien applikabbli fid-data li fiha ġiet adottata d-deċiżjoni kkontestata.

48 Barra minn hekk, il-kunċett ta' diffikultajiet serji, li l-preżenza tagħhom tobbliga lill-Kummissjoni tiftaħ il-proċedura ta' investigazzjoni formali, huwa ta' natura oġġettiva. L-eżistenza ta' tali diffikultajiet, li l-preżenza tagħhom tobbliga lill-Kummissjoni tiftaħ il-proċedura ta' eżami formali, għandha tiġi mfittxija mhux biss fiċ-ċirkustanzi tal-adozzjoni tal-att ikkontestat, iżda wkoll fl-evalwazzjonijiet li fuqhom il-Kummissjoni tkun ibbażat ruħha, b'mod oġġettiv, billi jsir paragun bejn il-motivazzjoni

tad-deċiżjoni u l-elementi li l-Kummissjoni kellha meta ddeċidiet dwar il-kompatibbiltà tal-ġhajjnuna kontenzjuża mas-suq komuni (ara f'dan is-sens, is-sentenzi tat-2 ta' April 2009, Bouygues u Bouygues Télécom vs Il-Kummissjoni, C-431/07 P, EU:C:2009:223, punt 63; tat-18 ta' Novembru 2009, Scheucher – Fleisch et vs Il-Kummissjoni, T-375/04, EU:T:2009:445, punt 74 u l-ġurisprudenza ċċitata, u tat-28 ta' Marzu 2012, Ryanair vs Il-Kummissjoni, T-123/09, EU:T:2012:164, punt 77 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 49 Minn dan jirriżulta li l-istħarriġ tal-legalità mwettaq mill-Qorti Ġenerali dwar l-eżistenza ta' diffikultajiet serji, intrinsikament, ma jistax ikun limitat għat-tfittxija tal-iżball manifest ta' evalwazzjoni (sentenzi tas-27 ta' Settembru 2011, 3F vs Il-Kummissjoni, T-30/03 RENV, EU:T:2011:534, punt 55, u tas-17 ta' Marzu 2015, Pollmeier Massivholz vs Il-Kummissjoni, T-89/09, EU:T:2015:153, punt 49 (mhux ippubblikata)). Stharriġ ġudizzjarju shiħ huwa ferm iktar neċessarju, meta bħal f'dan il-każ, ir-rikorrenti tikkontesta l-eżami mwettaq mill-Kummissjoni tal-klassifikazzjoni nnifisha tal-miżuri inkwistjoni bħala ġhajjnuna mill-Istat, peress li dan il-kunċett, kif stabbilit fit-Trattat FUE, għandu natura legali u għandu jiġi interpretat abbażi ta' elementi oġġettivi (sentenzi tat-22 ta' Diċembru 2008, British Aggregates vs Il-Kummissjoni, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punt 111, u tas-17 ta' Marzu 2015, Pollmeier Massivholz vs Il-Kummissjoni, T-89/09, EU:T:2015:153, punt 47 (mhux ippubblikata)).
- 50 Mill-ġurisprudenza jirriżulta wkoll li n-natura insuffiċjenti jew inkompleta tal-eżami mwettaq mill-Kummissjoni waqt il-proċedura ta' eżami preliminari jikkostitwixxi indizju tal-eżistenza ta' diffikultajiet serji (ara s-sentenza tas-17 ta' Marzu 2015, Pollmeier Massivholz vs Il-Kummissjoni, T-89/09, EU:T:2015:153, punt 50 (mhux ippubblikata) u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 51 Ir-rikorrenti għandha l-oneru tal-prova tal-eżistenza ta' diffikultajiet serji, u tista' tinheles minn tali oneru billi tippreżenta serje ta' indizji konkordanti dwar, minn naħa, iċ-ċirkustanzi u t-tul tal-proċedura ta' eżami preliminari u, min-naħa l-oħra, il-kontenut tad-deċiżjoni kkontestata (sentenzi tat-3 ta' Marzu 2010, Bundesverband deutscher Banken vs Il-Kummissjoni, T-36/06, EU:T:2010:61, punt 127, u tas-16 ta' Settembru 2013, Colt Télécommunications France vs Il-Kummissjoni, T-79/10, mhux ippubblikata, EU:T:2013:463, punt 37; ara wkoll f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Marzu 2001, Prayon-Rupel vs Il-Kummissjoni, T-73/98, EU:T:2001:94, punt 49).

Fuq l-argumenti dwar il-proċedura ta' eżami preliminari

- 52 Ir-rikorrenti tibbaża qabel xejn fuq it-tul tal-proċedura ta' eżami preliminari kif ukoll fuq il-frekwenza għolja tal-iskambji bejn il-Kummissjoni u r-Renju ta' Spanja matulha sabiex turi li l-eżami tal-miżuri inkwistjoni ta' lok għal diffikultajiet serji.
- 53 Minn naħa, il-perijodu ta' iktar minn sentejn u tmien xhur bejn il-preżentazzjoni tal-ilment u l-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata kien eċċessiv, fid-dawl tat-terminu massimu ta' xahrejn previst għall-proċedura ta' eżami preliminari fl-Artikolu 4(5) tar-Regolament Nru 659/1999, u wara l-abrogazzjoni tiegħu, fl-Artikolu 4(5) tar-Regolament 2015/1589. Dan it-tul juri l-kumplessità tal-kawża, u huwa għalhekk li l-Kummissjoni adottat id-deċiżjoni kkontestata biss wara l-intimazzjoni mir-rikorrenti.
- 54 Min-naħa l-oħra, ir-rikorrenti targumenta essenzjalment li n-numru ta' skambji li seħħew bejn il-Kummissjoni u r-Renju ta' Spanja, deskritti fid-deċiżjoni kkontestata, qabżu bil-bosta dak li setgħet tinkludi investigazzjoni preliminari fil-qasam tal-ġhajjnuna mill-Istat. Din il-frekwenza ta' skambji, li tista' tiġi spjegata min-nuqqas ta' kooperazzjoni mir-Renju ta' Spanja, ma tistax tinftiehem fin-nuqqas ta' diffikultajiet serji fl-eżami tal-ilment. Id-diffikultajiet li ltaqgħet magħhom il-Kummissjoni matul il-proċedura ta' eżami preliminari huma kkorroborati mill-fatt li kien biss permezz tal-midja li hija saret taf bl-organizzazzjoni ta' sejha għal offerti wara l-preżentazzjoni tal-ilment, u li barra minn hekk,

huwa biss bla ħsara għall-emenda sostanzjali tas-sitwazzjoni inkwistjoni u tan-natura temporanja tas-sospensjoni għadizzjarja ta' din is-sejha għal offerti li hija kkonkludiet l-ineżistenza ta' għajjnuna mill-Istat fid-deċiżjoni kkontestata.

- 55 Il-Kummissjoni kellha hija stess tirrikonoxxi, fil-kuntest ta' din l-istanza, li kienet deliberament ittardjat l-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata sabiex tistenna r-riżultat ta' din is-sejha għal offerti. Dan jirriżulta mill-fatt li mill-perspettiva tal-Kummissjoni, il-ftuħ tal-aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves kien essenzjali għall-eżami tal-miżuri inkwistjoni, u li għall-kuntrarju ta' dak li l-Kummissjoni dejjem argumentat, l-allegata assenza tal-vantaġġ mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat ma kinitx ikkunsidrata bħala determinanti.
- 56 Fir-rigward tat-tentattiv tal-Kummissjoni li tiġġustifika t-tul tal-proċedura ta' eżami preliminari permezz tan-numru ta' argumenti mressqa mir-rikorrenti, ibbażati fuq diversi dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE, dan ma kienx fondat. Minn naha, il-Kummissjoni kellha immedjatament tagħzel li tittratta separatament il-parti tal-ilment ibbażata fuq ksur tal-Artikolu 106 TFUE, moqri flimkien mal-Artikolu 102 TFUE, u dik li hija l-oġġett tad-deċiżjoni kkontestata, ibbażata fuq ksur tal-Artikolu 107(1) TFUE. Min-naha l-oħra, il-Kummissjoni kellha tiddeċiedi li tikklassifika l-ewwel parti tal-ilment sa mid-19 ta' Lulju 2013, sabiex din bl-ebda mod ma kienet tittardja l-eżami tal-miżuri inkwistjoni.
- 57 Ir-rikorrenti tenfasizza wkoll li hija esprimiet il-perspettiva tagħha fuq l-analiżi tal-miżuri kkontestati darba biss, jiġifieri meta hija ppreżentat l-osservazzjonijiet tagħha fuq il-konklużjonijiet preliminari tal-Kummissjoni, u li konsegwentement id-dewmien matul il-proċedura ta' eżami preliminari fl-ebda każ ma jista' jiġi attribwit lilha.
- 58 Bħall-intervenjenti, il-Kummissjoni tenfasizza li la l-intensità tal-iskambji mal-Istat Membru kkonċernat matul il-proċedura ta' eżami preliminari u lanqas t-tul tagħha ma juru neċessarjament l-eżistenza ta' diffikultajiet serji fl-analiżi tal-miżuri inkwistjoni. It-tul tal-proċedura ta' eżami preliminari jista' jiġi spjegat mill-piż ta' xogħol li għandha l-Kummissjoni li jirriżulta, b'mod partikolari, minn ilmenti oħra jew talbiet repetuti għal informazzjoni lill-Istat Membru kkonċernat, jew anki minn żvilupp taċ-ċirkustanzi.
- 59 Skont il-Kummissjoni, l-ewwel nett, l-evalwazzjoni tat-tul tal-proċedura ta' eżami preliminari għandha tiegħu inkunsiderazzjoni l-fatt li hija kienet ikkomunikat lir-rikorrenti l-konklużjonijiet preliminari tagħha sa mit-22 ta' Ottubru 2013 u li sussegwentement dawn prattikament baqgħu l-istess. It-tieni nett, is-sitwazzjoni inkwistjoni kompliet tiżviluppa matul il-proċedura ta' eżami preliminari kollha, sa mit-talba għal aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves magħmula mir-rikorrenti fit-3 ta' Lulju 2013, u d-deċiżjoni kkontestata kienet adottata xi xhur biss wara d-digriet ta' sospensjoni fis-27 ta' Frar 2015. It-tielet nett, it-tul tal-proċedura huwa spjegat b'mod partikolari fuq il-bażijiet multipli tal-ilment imressqa mir-rikorrenti, li kellhom ikunu eżaminati minn unitajiet differenti tal-Kummissjoni. Ir-raba' nett, in-numru ta' reazzjonijiet tar-rikorrenti matul il-proċedura ta' eżami preliminari kienu jeħtieġu multiplikazzjoni tal-iskambji mal-awtoritajiet Spanjoli, sabiex jingħata dawl fuq il-miżuri inkwistjoni. Dwar l-intensità tal-iskambji mal-awtoritajiet Spanjoli, din kienet dovuta prinċipalment għall-fatt li l-Kummissjoni, wara li saret taf bis-sejha għal offerti, ikkunsidrat li l-konnoxxenza tar-riżultat tagħha tippermettilha tadotta deċiżjoni iktar konkreta u iktar utli dwar il-miżuri inkwistjoni. Madankollu, il-Kummissjoni tenfasizza essenzjalment li la dan l-iżvilupp taċ-ċirkustanzi u lanqas il-fatt li r-riżultat tas-sejha għal offerti kien ġie sospiż għadizzjarjament ma kienu ta' natura li jinfluwenzaw il-konstatazzjoni li l-miżuri inkwistjoni ma jikkostitwixxux għajjnuna mill-Istat.
- 60 F'dan ir-rigward, għandu qabel xejn jifakkar li fil-każ fejn il-miżuri statali kontenzjużi ma jiġux ikkomunikati mill-Istat Membru kkonċernat, il-Kummissjoni ma tkunx marbuta tipproċedi b'eżami preliminari ta' dawn il-miżuri f'terminu partikolari. Madankollu, peress li l-Kummissjoni għandha kompetenza esklużiva sabiex tevalwa l-kompatibbiltà ta' għajjnuna mill-Istat mas-suq komuni, hija

għandha, fl-interess tal-amministrazzjoni tajba tar-regoli fundamentali tat-Trattat FUE dwar l-għajnuna mill-Istat, twettaq eżami diliġenti u imparzjali ta' ilment li jallega l-eżistenza ta' għajnuna inkompatibbli mas-suq komuni. B'mod partikolari minn dan jirriżulta li l-Kummissjoni ma tistax ittawwal indefinitivament l-eżami preliminari ta' miżuri statali li huma s-suġġett ta' ilment, meta bħal f'dan il-każ, taċċetta li tibda tali eżami billi titlob l-informazzjoni lill-Istat Membru kkonċernat (sentenzi tal-10 ta' Mejju 2006, *Air One vs Il-Kummissjoni*, T-395/04, EU:T:2006:123, punt 61; tat-12 ta' Diċembru 2006, *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid u Federación Catalana de Estaciones de Servicio vs Il-Kummissjoni*, T-95/03, EU:T:2006:385, punt 121, u tad-9 ta' Settembru 2009, *Diputación Foral de Álava et vs Il-Kummissjoni*, T-30/01 sa T-32/01 u T-86/02 sa T-88/02, EU:T:2009:314, punt 260). L-uniku għan ta' dan l-eżami huwa fil-fatt li jippermetti lill-Kummissjoni tiffirma opinjoni inizjali dwar il-klassifikazzjoni tal-miżuri sottomessi għall-evalwazzjoni tagħha u dwar il-kompatibbiltà tagħhom mas-suq komuni (ara s-sentenza tal-25 ta' Novembru 2014, *Ryanair vs Il-Kummissjoni*, T-512/11, mhux ippubblikata, EU:T:2014:989, punt 68 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 61 In-natura raġonevoli tat-tul ta' proċedura ta' eżami preliminari għandha tkun evalwata skont iċ-ċirkustanzi proprji għal kull kawża u, b'mod partikolari, skont il-kuntest li taqa' fiha, stadji proċedurali differenti li l-Kummissjoni għandha ssegwi, il-kumplessità tal-kawża kif ukoll l-interess tal-partijiet ikkonċernati (ara s-sentenza tal-20 ta' Settembru 2011, *Regione autonoma della Sardegna et vs Il-Kummissjoni*, T-394/08, T-408/08, T-453/08 u T-454/08, EU:T:2011:493, punt 99 u l-ġurisprudenza ċċitata; ara wkoll f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' Settembru 2011, 3F vs Il-Kummissjoni, T-30/03 RENV, EU:T:2011:534, punt 58 u l-ġurisprudenza ċċitata, u tas-16 ta' Ottubru 2014, *Portovesme vs Il-Kummissjoni*, T-291/11, EU:T:2014:896, punt 72 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 62 F'dan il-każ, l-ilment tar-rikorrenti tressaq quddiem il-Kummissjoni fis-26 ta' April 2013 u hija kkomunikat il-konklużjonijiet preliminari tagħha lir-rikorrenti fit-22 ta' Ottubru tal-istess sena. B'hekk il-Kummissjoni kienet konformi mar-regola li tinsab fil-punt 48 tal-Kodiċi ta' Prattiki Tajba għall-Kondotta ta' Proċeduri ta' Kontroll tal-Għajnuna mill-Istat (ĠU 2009, C 136, p. 13), li jipprovdi li “[f]i żmien tnax-il xahar, fil-prinċipju, il-Kummissjoni għalhekk, ser tipprova [...] tibgħat ittra amministrattiva inizjali lil min qed jilmenta fejn fiha tagħti l-opinjonijiet preliminari tagħha dwar każijiet li mhux prijoritarji” (ara f'dan is-sens, is-sentenza tal-14 ta' Settembru 2016, *Trajektna luka Split vs Il-Kummissjoni*, T-57/15, mhux ippubblikata, EU:T:2016:470, punt 67).
- 63 Madankollu, id-deċiżjoni kkontestata giet adottata fit-8 ta' Diċembru 2015, jiġifieri iktar minn 31 xahar wara li rċeviet l-ilment u iktar minn sentejn wara l-komunikazzjoni lir-rikorrenti tal-konklużjonijiet preliminari tal-Kummissjoni.
- 64 Issa, anki jekk jiġi kkunsidrat id-dritt tal-Kummissjoni li tagħti gradi ta' prijorità differenti lill-ilmenti li jkollha quddiemha (ara s-sentenza tal-4 ta' Lulju 2007, *Bouygues u Bouygues Télécom vs Il-Kummissjoni*, T-475/04, EU:T:2007:196, punt 158 u l-ġurisprudenza ċċitata), it-termini imsemmija fil-punt 63 iktar 'il fuq qabżu b'mod notevoli dak li bħala prinċipju jimplika l-ewwel eżami tal-miżuri kkontestati fl-ilment. F'dan ir-rigward, gie deċiż li tali ċirkustanza tista', flimkien ma' elementi oħra, tindika li l-Kummissjoni ltaqgħet ma' diffikultajiet serji ta' evalwazzjoni li jeħtieġu l-ftuħ tal-proċedura prevista mill-Artikolu 108(2) TFUE (ara f'dan is-sens, is-sentenzi tal-10 ta' Mejju 2000, *SIC vs Il-Kummissjoni*, T-46/97, EU:T:2000:123, punt 102; tas-27 ta' Settembru 2011, 3F vs Il-Kummissjoni, T-30/03 RENV, EU:T:2011:534, punt 72, u tal-14 ta' Settembru 2016, *Trajektna luka Split vs Il-Kummissjoni*, T-57/15, mhux ippubblikata, EU:T:2016:470, punt 62).
- 65 Għandu jiġi evalwat jekk, kif issostni l-Kummissjoni, it-tul partikolari f'dan il-każ tal-proċedura ta' eżami preliminari setax jirriżulta parzjalment minn ċirkustanzi oġġettivi li ma għandhom x'jaqsmu ma' ebda diffikultà serja li ltaqgħet magħha waqt l-eżami tal-miżuri inkwistjoni.

- 66 Qabel xejn, fir-rigward tal-fatt li fl-ilment ir-rikorrenti invokat ksur mhux biss tal-Artikolu 107 TFUE, iżda wkoll tal-Artikoli 102 u 106 TFUE, hemm lok li jiġi enfasizzat li din l-aħhar parti tal-ilment setgħet kienet ikklassifikata sa mid-19 ta' Lulju 2013. Kif għustament tenfasizza r-rikorrenti, it-trattament mill-Kummissjoni tal-parti tal-ilment iddedikata għall-allegat ksur tal-Artikoli 102 u 106 TFUE ma seta' għalhekk jikkawża ebda dewmien sinjifikattiv fl-eżami preliminari tal-miżuri msemmija fl-ilment bħala li jikkostitwixxu għajna mill-Istat.
- 67 Imbagħad fir-rigward tal-iżvilupp tas-sitwazzjoni inkwistjoni matul il-proċedura amministrattiva, għandu jiġi rrilevat li fil-fatt ir-rikorrenti pprezentat lid-DGPC talba għall-awtorizzazzjoni għall-ittrakkjar f'Puerto de Las Nieves fit-3 ta' Lulju 2013, jiġifieri ftit iktar minn xahrejn wara l-prezentazzjoni tal-ilment lill-Kummissjoni. Kif jirriżulta mill-paragrafi 23 sa 27 tad-deċiżjoni kkontestata, din it-talba mhux biss tat lok għal deċiżjoni ta' rifjut tad-DGPC, iżda wasslet ukoll lil dan tal-aħhar jikkunsidra li jawtorizza lil kumpanija tat-tbaħħir oħra topera f'Puerto de Las Nieves għall-finijiet ta' trasport kummerċjali, u f'din il-perspettiva, li jibda x-xogħol ta' organizzazzjoni ta' dan il-port kif ukoll li jorganizza proċedura ta' sejha għal offerti. Tali ċirkustanzi oġġettivi kienu mingħajr dubju ta' natura li wasslu għal tibdil tal-kundizzjonijiet li fihom l-intervenjenti kienet sa dakinhar awtorizzata tuża l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves. Ladarba dawn il-kundizzjonijiet kienu preċiżament is-sugġett tal-parti tal-ilment dwar l-għoti ta' għajna mill-Istat lill-intervenjenti, l-iżvilupp tas-sitwazzjoni fuq imsemmija tikkostitwixxi ċirkustanza oġġettiva ta' natura li tiġġustifika t-tul tat-terminu meħtieġ għat-trattament ta' dan l-ilment.
- 68 L-istess japplika fir-rigward tar-rikors tal-intervenjenti kontra s-sejha għal offerti, ipprezentat quddiem it-Tribunal Superior de Justicia de Canarias, Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección Primera de Santa Cruz de Tenerife (il-Qorti Superjuri tal-Gustizzja tal-Canarias, l-Awla ta' Tilwim Amministrattiv, l-Ewwel Sezzjoni ta' Santa Cruz de Tenerife, Spanja), kif ukoll tad-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015, ladarba dawn iċ-ċirkustanzi li ġew wara l-prezentazzjoni tal-ilment kellhom l-effett li joħolqu stat ta' incertezza dwar iż-żamma jew le tal-kundizzjonijiet tal-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti, imsemmija fl-ilment.
- 69 Finalment fir-rigward tal-iskambji multipli bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet Spanjoli, għandu jifakkar li l-fatt waħdu li qamu diskussjonijiet bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru kkonċernat matul il-proċedura ta' eżami preliminari u li f'dan il-kontest, setgħet intalbet informazzjoni komplementari mill-Kummissjoni dwar il-miżuri sottomessi għall-istħarriġ tagħha, ma jistax fih innifsu jiġi kkunsidrat bħala prova li din l-istituzzjoni ltaqgħet ma' diffikultajiet serji ta' evalwazzjoni (ara s-sentenza tas-27 ta' Settembru 2011, 3F vs Il-Kummissjoni, T-30/03 RENV, EU:T:2011:534, punt 71 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 70 F'dan ir-rigward, minn naħa, hemm lok li jiġi enfasizzat li r-rikorrenti kkontestat b'mod iddetaljat l-evalwazzjoni preliminari li tinsab fl-ittra mibgħuta lilha mill-Kummissjoni fit-22 ta' Ottubru 2013 u li din iċ-ċirkustanza setgħet tiġġustifika li l-Kummissjoni tfitx li tikseb informazzjoni addizzjonali mingħand l-awtoritajiet Spanjoli.
- 71 Min-naħa l-oħra, l-iżvilupp tas-sitwazzjoni inkwistjoni f'dan il-każ, eżaminat fil-punti 67 u 68 iktar 'il fuq, kien ukoll ta' natura li jiġġustifika skambji godda mar-Renju ta' Spanja fir-rigward tal-kundizzjonijiet ta' aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għall-finijiet ta' trasport kummerċjali, u konsegwentement li jtawwal l-eżami preliminari tagħhom. Dan japplika iktar u iktar f'dan il-każ fejn l-intervenjenti, fuq inizjattiva tagħha stess, ipprezentat osservazzjonijiet lill-Kummissjoni wara li din talbet spjegazzjonijiet mill-awtoritajiet Spanjoli fir-rigward tal-proċedura ta' sejha għal offerti u imbagħad matul is-sena 2015 informat darbtejn lill-Kummissjoni dwar l-iżvilupp ta' din l-istess sejha għal offerti (ara l-punt 15 iktar 'il fuq).

- 72 Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti jirriżulta li kemm l-iżvolġiment tal-proċedura, kemm l-iżvilupp tas-sitwazzjoni inkwistjoni kif ukoll l-iskambji addizzjonali li rriżultaw bejn il-Kummissjoni u r-Renju ta' Spanja, minn naħa, u bejn il-Kummissjoni u l-intervenjenti, min-naħa l-oħra, jikkostitwixxu ċirkustanzi oġġettivi li setgħu kkontribwixxew għat-tul tal-eżami preliminari tal-miżuri identifikati fl-ilment bħala għajnuna mill-Istat.
- 73 Konsegwentement, it-tul tal-proċedura ta' eżami preliminari ma jurix fih innifsu diffikultajiet serji li jobbligaw lill-Kummissjoni tiftaħ il-proċedura ta' investigazzjoni formali prevista fl-Artikolu 108(2) TFUE.
- 74 Għalhekk għandhom jiġu eżaminati l-argumenti l-oħra invokati mir-rikorrenti insostenn tal-motiv uniku u intiżi sabiex jistabbilixxu li l-kontenut stess tad-deċiżjoni kkontestata, inkluża l-parti ta' din id-deċiżjoni li fiha kien eżaminat l-iżvilupp taċ-ċirkustanzi ta' wara l-preżentazzjoni tal-ilment, jipprovdu indizji fis-sens li l-eżami tal-miżuri inkwistjoni qajjem diffikultajiet serji li kellhom iwasslu lill-Kummissjoni tiftaħ il-proċedura ta' investigazzjoni formali.

Fuq l-argumenti relattivi għall-kontenut tad-deċiżjoni kkontestata

- 75 It-tieni u t-tielet parti tal-uniku motiv, li permezz tagħhom ir-rikorrenti ssostni li d-deċiżjoni kkontestata hija vvizzjata minn żbalji manifesti ta' evalwazzjoni tal-fatti u żbalji ta' liġi, għandhom jiġu eżaminati flimkien, filwaqt madankollu li għandha ssir distinzjoni, wara li jsiru osservazzjonijiet preliminari, bejn il-parti tad-deċiżjoni kkontestata ddedikata għall-eżami tal-kundizzjonijiet ta' użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti (l-ewwel u t-tielet oġġezzjoni mqajma fl-ilment) u dik iddedikata għall-eżami tal-kundizzjoni ta' applikazzjoni tat-taxxa T 9 għall-intervenjenti minhabba l-okkupazzjoni tagħha tal-infrastrutturi portwali ta' Puerto de Las Nieves (it-tieni oġġezzjoni mqajma fl-ilment).

Osservazzjonijiet preliminari

- 76 Meta bħal f'dan il-każ, ir-rikors huwa intiż sabiex jikkontesta l-fondatezza ta' deċiżjoni li tiċhad l-eżistenza ta' għajnuna mill-Istat skont il-proċedura ta' eżami preliminari, hija l-Qorti Generali li skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punti 48 sa 51 iktar 'il fuq, għandha tevalwa l-indizji bbażati fuq il-kontenut tad-deċiżjoni kkontestata sabiex tikkonstata l-eżistenza ta' eventwali diffikultà serja (ara f'dan is-sens, is-sentenza tas-7 ta' Novembru 2012, CBI vs Il-Kummissjoni, T-137/10, EU:T:2012:584, punt 66 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 77 F'dan il-każ, qabel xejn hemm lok li jiġi rrilevat li ebda element tal-proċess ma jissuggerixxi li s-servizzi kummerċjali ta' trasport marittimu pprovduti mill-intervenjenti minn Puerto de Las Nieves jinkludu l-eżekuzzjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali. Konsegwentement, l-eżami tal-miżuri inkwistjoni ma jistax isir b'riferiment għall-ġurisprudenza li tipprovdni li ma jaqax taħt l-Artikolu 107(1) TFUE intervent statali meqjus bħala kumpens rappreżentanti korrispettiv għall-provvisti mwettqa mill-impriża benefiċjarja sabiex jiġu eżegwiti l-obbligi ta' servizz pubbliku, peress li din l-impriża ma tiksibx, fil-verità, f'dan il-każ, vantaġġ finanzjarju li jpoġġiha f'pożizzjoni kompetittiva iktar favorevoli meta mqabbla mal-impriži f'kompetizzjoni magħha (sentenzi tal-24 ta' Lulju 2003, Altmark Trans u Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, punt 87, u tas-6 ta' April 2017, Regione autonoma della Sardegna vs Il-Kummissjoni, T-219/14, EU:T:2017:266, punt 91).
- 78 Għalhekk, għandu jiġi rrilevat li l-attività tal-intervenjenti f'Puerto de Las Nieves li kienet li dwarha sar l-ilment li wassal għal din il-kawża tikkonsisti fl-użu ta' infrastruttura portwali li taqa' taħt il-qasam pubbliku għal skopijiet kummerċjali. Għalhekk, l-intervenjenti hija impriża li teżercita attività

ekonomika sugġetta għall-Artikolu 107(1) TFUE, iddefinita bħal kull attività li toffri oġġetti jew servizzi fsuq partikolari (ara s-sentenza tal-1 ta' Lulju 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, punt 22 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 79 Finalment, minkejja li ebda element miġjub għall-konnoxxenza tal-Qorti Ġenerali ma jippermetti li jiġi konkluż li l-intervenjenti, fi kwalunkwe mument matul l-eżerċizzju ta' attivitajiet ta' trasport marittimu minn Puerto de Las Nieves, ibbenefikat minn konċessjoni jew minn kwalunkwe dritt esklużiv ieħor għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għall-finijiet ta' trasport kummerċjali, għandu jiġi rrilevat li fil-mument tal-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata, din kienet sa mill-1994 l-unika waħda li setgħet tuża din l-infrastruttura għal tali skopijiet, peress li t-talbiet għall-awtorizzazzjoni għall-ittrakkar magħmula minn kumpanniji oħra, inkluż mir-rikorrenti, kienu kollha miċhuda mid-DGPC sal-organizzazzjoni ta' sejha għal offeriti fl-2014 u li r-riżultat ta' din tal-aħħar kien ġie ssuġġettat għad-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015. Din il-konstatazzjoni, li tirrigwarda l-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves speċifikament għall-finijiet ta' trasport kummerċjali ta' persuni u ta' merkanzija, ma hijiex ikkontestata mill-argument tal-Kummissjoni, repetut fis-seduta, li l-intervenjenti fl-ebda mument ma bbenefikat minn użu esklużiv tal-imsemmi port peress li dan jilqa' wkoll attivitajiet tas-sajd u tad-divertiment.

Fuq l-eżami tal-kundizzjonijiet għall-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti (l-ewwel u t-tielet oġġezzjonijiet imqajma fl-ilment)

- 80 Ir-rikorrenti tikkontesta l-erba' motivi li fuqhom hija bbażata l-konstatazzjoni, fid-deċiżjoni kkontestata, li ttiprovdi li l-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti ma jikkostitwixxi għajna mill-Istat (ara l-punti 21 sa 31 iktar 'il fuq). Għalhekk għandhom jiġu eżaminati suċċessivament l-oġġezzjonijiet diretti kontra kull wieħed minn dawn il-motivi, sabiex jiġi evalwat jekk dawn jurux d-diffikultajiet serji mqajma mill-eżami tal-kundizzjonijiet għall-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti.

– Fuq l-oġġezzjonijiet miġjuba diretti kontra l-ewwel motiv, relattiv għas-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2000, Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni (T-128/98)

- 81 Fir-rigward tal-ewwel motiv, li jinsab fil-paragrafu 43 tad-deċiżjoni kkontestata, ir-rikorrenti ssostni li l-Kummissjoni kkonkludiet b'mod żbaljat li l-awtoritajiet Kanarji kellhom jikkunsidraw l-użu tal-infrastruttura portwali bħala attività ekonomika biss sa mis-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2000 Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni (T-128/98, EU:T:2000:290). Madankollu, l-interpretazzjoni tal-portata tal-Artikolu 107(1) TFUE mogħtija mill-qorti tal-Unjoni Ewropea f'dik is-sentenza kellha valur purament dikjaratorju u barra minn hekk hija koerenti mal-ġurisprudenza preċedenti li ttiprovdi li l-finanzjament pubbliku ta' attivitajiet ekonomiċi jista' jikkostitwixxi għajna mill-Istat. Konsegwentement, il-fatt waħdu li l-adattament tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għat-traffiku kummerċjali seħħ qabel ma nġhatat is-sentenza tat-12 ta' Dicembru 2000, Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni (T-128/98, EU:T:2000:290), ma jeħlisx lill-awtoritajiet kompetenti milli jiżguraw sa minn dik l-epoka aċċess miftuħ u nondiskriminatorju għal dan il-port, sabiex jevitaw li l-kundizzjonijiet għall-użu tiegħu ma jwasslux għall-għoti ta' għajna mill-Istat. Fi kwalunkwe każ, ir-raġunament segwit mill-Kummissjoni ma huwiex ta' natura li jiġġustifika l-għoti ta' għajna mill-intervenjenti sa minn dik is-sentenza u barra minn hekk din tal-aħħar ma hijiex rilevanti peress li tirrigwarda l-klassifikazzjoni ta' attività ekonomika tal-amministrazzjoni ta' infrastruttura u mhux, bħal f'dan il-każ, l-użu ta' din l-infrastruttura għal finijiet kummerċjali.

- 82 Il-Kummissjoni ssostni li l-paragrafu 43 tad-deċiżjoni kkontestata jikkonstata biss l-antikità tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves u l-adattament progressiv tagħha għall-eżerċizzju ta' attivitajiet ekonomiċi. Hemm lok li ssir distinzjoni bejn l-għoti ta' konċessjoni esklużiva lil utent minn sitwazzjoni, bħal dik inkwistjoni f'dan il-każ, fejn operatur juża biss infrastruttura minhabba l-kapaċitajiet limitati tagħha. Dan l-użu bl-ebda mod ma jista' jkun pparagunat mal-għoti ta' dritt

eskluziv. Ladarba l-holqien u l-iżvilupp tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves huma preċedenti għas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2000, *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni* (T-128/98, EU:T:2000:290), il-fatt waħdu li l-awtoritajiet Spanjoli ma nnotifikawx dawn il-miżuri relattivi għal din l-infrastruttura ma kellu johloq ebda diffikultà serja matul il-proċedura ta' eżami preliminari.

- 83 F'dan ir-rigward, mingħajr ma huwa neċessarju li tingħata deċiżjoni dwar il-fondatezza tad-distinzjoni *ratione temporis* magħmula mill-Kummissjoni fil-paragrafu 43 tad-deċiżjoni kkontestata b'riferiment għas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2000, *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni* (T-128/98, EU:T:2000:290), huwa suffiċjenti li jiġi kkonstatat, kif għustament tenfasizza r-rikorrenti, li f'dan il-każ il-benefiċjarju tal-miżuri kkontestati ma huwiex l-amministratur tal-infrastruttura, bħal fis-sitwazzjoni li tat lok għall-imsemmija sentenza, iżda utent tal-imsemmija infrastruttura. Konsegwentement, il-kunsiderazzjonijiet magħmula mill-Kummissjoni fir-rigward ta' din is-sentenza fid-deċiżjoni kkontestata ma kinux ta' natura li jipprekludu l-klassifikazzjoni tal-miżuri inkwistjoni bħala għajjnuna mill-Istat, u għalhekk, ma jeliminawx kull diffikultà serja fl-eżami tal-imsemmija miżuri.

– Fuq l-oġġezzjonijiet diretti kontra t-tieni motiv, dwar il-fatt li l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves la kienet ipplanata u lanqas żviluppata għall-benefiċċju speċifiku tal-intervenjenti jew ta' kwalunkwe kumpannija tat-tbaħħir oħra

- 84 Fir-rigward tat-tieni motiv, li jinsab fil-paragrafu 44 tad-deċiżjoni kkontestata, ir-rikorrenti tikkontesta essenzjalment il-konstatazzjoni li ttipprovdi li l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves la kienet żviluppata għall-benefiċċju speċifiku tal-intervenjenti u lanqas mogħtija lilha jew lil kwalunkwe impriża oħra fil-mument tal-konstruzzjoni tagħha. B'hekk, il-Kummissjoni marret kontra n-natura oġġettiva tal-kuncett ta' għajjnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. Huwa rilevanti biss il-fatt li l-intervenjenti tgawdi monopolju tal-użu tal-infrastruttura portwali inkwistjoni u għalhekk minn vantaġġ evidenti fuq il-kompetituri tagħha. Fi kwalunkwe każ, l-intenzjoni tal-awtoritajiet Kanarji li jiffavorixxu lill-intervenjenti hija evidenti f'dan il-każ u tikkostitwixxi indizju tal-eżistenza ta' għajjnuna li minnha hija tibbenefika. Il-ġurisprudenza teskludi fil-fatt li l-ispejjeż tal-infrastruttura pubblika li minnha jibbenefika operatur partikolari għandhom jkunu sostnuti mill-komunità. Fir-rigward tal-prinċipju prior in tempore, potior in jure, ir-rikorrenti targumenta li fi kwalunkwe każ ma jistax ikun iġġustifikat l-għoti ta' dritt esklużiv ta' użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves lill-intervenjenti. In-nuqqas ta' riferiment għal dan il-prinċipju fid-deċiżjoni kkontestata huwa spjegat mill-fatt li huwa manifestament inkompatibbli mal-prinċipji bażiċi li jirregolaw id-dritt tal-Unjoni fil-qasam tal-għajjnuna mill-Istat, b'tali priyorità tikkostitwixxi pjuttost indizju tal-għoti ta' għajjnuna mill-Istat. Ir-rikorrenti tiċhad f'dan ir-rigward l-analoġija magħmula mill-Kummissjoni mal-protezzjoni li joffri d-dritt tal-Unjoni lill-interessi legittimament miksuba mill-kumpannija tal-ajru fil-qasam tal-iskedi, peress li fis-settur tat-trasport marittimu ma hijiex prevista protezzjoni paraganabbli.

- 85 Il-Kummissjoni ssostni li fid-dawl tal-informazzjoni disponibbli, ebda element ma jindika li l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves kienet żviluppata għall-benefiċċju speċifiku tal-intervenjenti, u li din tal-aħħar kienet sempliċement l-ewwel waħda li użat dan il-port għal finijiet kummerċjali fl-1994 sakemm intlaħqet il-kapaċità massima tagħha. Iċ-ċaħda tat-talbiet għal aċċess ipprezentati minn operaturi oħra hija spjegata essenzjalment minn kunsiderazzjonijiet ta' sigurtà u mhux minn volontà li l-użu esklużiv ta' din l-infrastruttura jkun rriżervat għall-intervenjenti. Issa, mis-sentenza tal-14 ta' Jannar 2015, *Eventech* (C-518/13, EU:C:2015:9, punt 45), jirriżulta li tali ċirkustanza hija rilevanti fid-dawl tal-eskluzjoni tal-klassifikazzjoni bħala għajjnuna mill-Istat fir-rigward tat-tqeghid għad-dispożizzjoni ta' infrastruttura pubblika lill-operaturi ekonomiċi.

- 86 F'dan ir-rigward, hemm lok li jitfakkar li l-Artikolu 107(1) TFUE ma jagħmilx distinzjoni fost l-interventi statali skont ir-raġunijiet jew l-għanijiet tagħhom, iżda jiddefinixxihom skont l-effetti tagħhom (sentenzi tad-19 ta' Marzu 2013, *Bouygues u Bouygues Télécom vs Il-Kummissjoni et u Il-Kummissjoni vs Franza et*, C-399/10 P u C-401/10 P, EU:C:2013:175, punt 102, u tat-

30 ta' Ġunju 2016, Il-Belġju vs Il-Kummissjoni, C-270/15 P, EU:C:2016:489, punt 40), u b'hekk il-kunċett ta' għajjnuna mill-Istat jikkostitwixxi kunċett oġġettiv li jiddependi, b'mod partikolari, mill-kwistjoni dwar jekk miżura tal-Istat tagħtix jew le vantaġġ lil impriża waħda jew iktar (ara s-sentenzi tas-6 ta' Marzu 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale u Land Nordrhein-Westfalen vs Il-Kummissjoni, T-228/99 u T-233/99, EU:T:2003:57, punt 180 u l-ġurisprudenza ċċitata, u tat-13 ta' Settembru 2010, Il-Greċja et vs Il-Kummissjoni, T-415/05, T-416/05 u T-423/05, EU:T:2010:386, punt 211 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 87 Għalhekk vantaġġ jista' jingħata bi ksur tal-Artikolu 107(1) TFUE anki meta ma jkunx stabbilit speċifikament għall-benefiċċju ta' impriża waħda jew iktar partikolari.
- 88 F'dan il-każ, mill-prinċipji msemmija fil-punti 86 u 87 iktar 'il fuq jirriżulta li anki jekk tiġi preżunta li hija stabbilita l-konstatazzjoni magħmula fil-paragrafu 44 tad-deċiżjoni kkontestata li tipprovdi li l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves la kienet żviluppata għall-benefiċċju speċifiku tal-intervenjenti u lanqas attribwita lilha jew lil kwalunkwe impriża oħra fil-mument tal-kostruzzjoni tagħha, din il-konstatazzjoni ma hijiex ta' natura li teskludi li l-kundizzjonijiet li fihom din l-infrastruttura tqiegħdet għad-dispożizzjoni tal-intervenjenti għal finijiet ta' użu kummerċjali setgħu jimplikaw l-għoti ta' għajjnuna mill-Istat lilha.
- 89 Din il-konstatazzjoni ma hijiex ikkontestata mill-punt 45 tas-sentenza tal-14 ta' Jannar 2015, Eventech (C-518/13, EU:C:2015:9), iċċitat fil-paragrafu 44 tad-deċiżjoni kkontestata u li għalih il-Kummissjoni tagħmel riferiment fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha. Fil-kawża li tat lok għal dik is-sentenza, il-qorti tar-rinviju titlob essenzjalment lill-Qorti tal-Ġustizzja, jekk il-fatt li tingħata awtorizzazzjoni sabiex tinholq sistema ta' trasport sigura u effettiva, lit-taxis ta' Londra sabiex isuqu fil-karreġġjati għall-karozzi tal-linja fit-toroq pubbliċi fis-siġhat li fihom il-limitazzjonijiet ta' moviment fir-rigward ta' dawn il-karreġġjati japplikaw, filwaqt li jipprojbixx lill-minicabs (VTC) milli jiċċirkulaw fuqhom, hliex biex jieħdu u jwaqqfu xi passiġġieri li rriżervaw minn qabel din il-vettura, jinvolvi l-użu ta' riżorsi tal-Istat u jagħtix lil dawn it-taxis vantaġġ ekonomiku selettiv fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.
- 90 Huwa minnu li fil-punt 45 tas-sentenza tal-14 ta' Jannar 2015, Eventech (C-518/13, EU:C:2015:9) il-Qorti tal-Ġustizzja enfasizzat li mill-proċess li hija kellha kien jirriżulta minghajr ekwivoku li l-karreġġjati tal-karozzi tal-linja ta' Londra (r-Renju Unit) ma kinux ikkostruwiti għall-benefiċċju ta' impriża speċifika u lanqas ta' kategorija partikolari ta' impriži, bħal dik tat-taxis ta' Londra, jew il-fornituri tas-servizzi tal-karozzi tal-linja, u ma kinux ngħataw lil dawn wara l-kostruzzjoni tagħhom, iżda pjuttost kienu ġew ikkostruwiti bħala element tan-netwerk tat-toroq ta' Londra u, qabel kollox, sabiex jiġi ffaċilitat it-trasport pubbliku li jitwettaq permezz tal-karozzi tal-linja. Madankollu, fil-punti 54 sa 61 tas-sentenza tal-14 ta' Jannar 2015, Eventech (C-518/13, EU:C:2015:9), il-Qorti tal-Ġustizzja stiednet lill-qorti tar-rinviju li kienet ressqet id-domandi preliminari quddiemha sabiex tivverifika preliminarjament jekk it-taxis ta' Londra jibbenefikawx minn vantaġġ ekonomiku selettiv, minhabba l-użu bla hliex tal-karreġġjati tal-karozzi tal-linja li l-użu tagħhom huwa pprojbit għall-VTC. Ċerti elementi tal-proċess wasslu lill-Qorti tal-Ġustizzja tikkunsidra li t-taxis u l-VTC kienu f'sitwazzjonijiet suffiċjentement differenti, b'mod partikolari fid-dawl tal-obbligi leġislattivi li għandhom it-taxis, u sabiex teskludi vantaġġ ekonomiku għall-benefiċċju ta' dawn tal-aħħar. Madankollu, f'dan il-każ, peress li s-sitwazzjoni tar-rikorrenti u dik tal-intervenjenti ma jipprezentawx tali differenzi, il-Kummissjoni kellha fi kwalunkwe każ teżamina jekk elementi oħra barra l-fatt li l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves ma kinitx ippjanata u lanqas żviluppata għall-benefiċċju speċifiku tal-intervenjenti, kellhomx natura li jeskludu l-eżistenza ta' għajjnuna mill-Istat għall-benefiċċju ta' din tal-aħħar.

– Fuq l-oġġezzjonijiet magħmula kontra t-tielet u r-raba' motivi, relattivi għall-portata tal-argument tar-rikorrenti fl-ilment kif ukoll għall-kriterji ta' identifikazzjoni ta' għajjnuna mill-Istat għall-benefiċċju tal-utent ta' infrastruttura portwali iffinanzjata permezz ta' fondi pubbliċi

- 91 Fir-rigward tat-tielet motiv, li jinsab fil-paragrafu 45 tad-deċiżjoni kkontestata, ir-rikorrenti ssostni li, għall-kuntrarju ta' dak hemm iddikjarat, l-esklużività li minnha tibbenefika l-intervenjenti għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves tikkostitwixxi fiha nnifisha, vantaġġ mogħti b'mod selettiv permezz ta' riżorsi tal-Istat anki jekk jiġi preżunt li din l-impriza ħallset it-taxxi legiżlattivi kollha dovuti. Minn naħa, hija tirreferi għall-ġurisprudenza kif ukoll għall-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għall-kumpens mogħti għall-fornitura ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU 2012, C 8, p. 4), sabiex issostni li l-għoti ta' drittijiet esklużivi fuq beni tal-qasam pubbliku, mingħajr proċedura trasparenti u nondiskriminatorja, jista' jimplika abbandun tar-riżorsi tal-Istat u jagħti vantaġġ lill-benefiċjarji. Min-naħa l-oħra, hija ssostni li, skont il-legiżlazzjoni Spanjola, l-għoti lill-intervenjenti dritt ta' użu esklużiv bħala konċessjoni kellu jippreżumi li din tħallas tariffa. Il-valur ekonomiku tad-dritt tal-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, indipendentement mit-taxxi portwali, johroġ mill-ammonti ta' tariffi proposti kemm mir-rikorrenti kif ukoll mill-intervenjenti fir-risposta tagħhom għas-sejha għal offerti mnedija mid-DGPC fl-2014.
- 92 Id-deċiżjoni kkontestata hija għalhekk ivvizzjata minn żbalji, peress li l-Kummissjoni naqset milli tivverifika li t-taxxi portwali imħallsa mill-intervenjenti kienu jkopru l-ispejjeż sostnuti mid-DGPC u jiġġenerawlu profitt raġonevoli, billi tiehu inkunsiderazzjoni l-valur tas-suq tal-użu esklużiv tal-infrastruttura inkwistjoni.
- 93 Ir-rikorrenti żżid, fir-replika, li d-deċiżjoni kkontestata tidentifika problema ta' aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għall-kompetituri tal-intervenjenti, li tista' turi l-eżistenza ta' għajjnuna mill-Istat. Madankollu l-Kummissjoni ttipprova tikteb mill-ġdid din il-parti tad-deċiżjoni kkontestata billi tibqa' tippretendi li r-raba' motiv eżaminat fiha kien aċċessorju għall-konstatazzjoni li l-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti ma jistax ikun analizzat bħala vantaġġ mogħti permezz ta' riżorsi tal-Istat. Madankollu mill-prattika deċiżjonali stabbilita tal-Kummissjoni jirriżulta li, sabiex jiġi evitat ksur tal-Artikolu 107(1) TFUE, l-utenti potenzjali tal-infrastrutturi portwali għandu jkollhom aċċess miftuħ u nondiskriminatorju għalihom u jhallsu għal dan taxxi stabbiliti flivell paragonabbli għal dak tas-suq.
- 94 Fil-fatt, għall-kuntrarju ta' dak li tissuggerixxi l-Kummissjoni, ma huwiex il-lanjant li għandu juri li l-elementi kollha li jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat huma ssodisfatti, peress li hija l-Kummissjoni stess li għandha teżamina l-konformità tal-miżuri kkontestati mal-Artikolu 107(1) TFUE.
- 95 Fi kwalunkwe każ, ir-rikorrenti kellha turi l-użu ta' riżorsi tal-Istat inkwistjoni. Għalhekk, l-ewwel nett, mill-ġurisprudenza jirriżulta li l-konċessjoni esklużiva ta' infrastruttura pubblika lil impriza waħda tista' timplika rinunzja ta' riżorsi tal-Istat. It-tieni nett, l-intervenjenti kellha tibbenefika mid-dritt ta' użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mingħajr ma tħallas tariffa. Skont ir-rikorrenti, investigazzjoni korretta u diligenti kellha tippermetti lill-Kummissjoni tiehu inkunsiderazzjoni l-fatt li l-għoti ta' konċessjoni permezz ta' sejha għal offerti, meħtieġa fil-principju mill-Artikolu 43 tal-Ley 14/2003 de Puertos de Canarias (il-Liġi 14/2003, dwar il-portijiet tal-Canarias), tat-8 ta' April 2003 (BOC Nru 85, tas-6 ta' Mejju 2003), kellha timplika l-hlas ta' tariffa. Dan kellu jkun ikkonfermat mill-kundizzjonijiet tekniċi partikolari tas-sejha għal offerti mnedija mid-DGPC fl-Lulju 2014. It-tielet u l-aħhar nett, il-Kummissjoni sostniet b'mod żbaljat li t-taxxi portwali imħallsa mill-intervenjenti kienu stabbiliti fil-livell tal-prezzijiet tas-suq għar-raġuni li d-DGPC japplika taxxi portwali identiċi u kkalkolati bl-istess mod fil-portijiet kollha li jaqgħu fil-kompetenza tiegħu. Il-punt 227 tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-kuncett ta' "għajjnuna mill-Istat" imsemmi fl-Artikolu 107(1) TFUE (ĠU 2016, C 262, p. 1), jipprovdi ċertament li l-evalwazzjoni tal-kriterju li l-operatur jaġixxi f'ekonomija tas-suq tista' ssir fid-dawl tal-kundizzjonijiet għall-użu ta' infrastruttura paragonabbli mqieghda għad-dispożizzjoni tal-operaturi privati paragonabbli f'sitwazzjonijiet

paragunabbli, sakemm dan il-paragun huwa possibbli. Madankollu, fid-deċiżjoni kkontestata, il-Kummissjoni ma eżaminatx it-taxxi applikati għal infrastrutturi paragunabbli għal dawk ta' Puerto de Las Nieves jew lanqas hadet bħala referenza t-taxxi miġbura għall-użu ta' portijiet privati. Hija lanqas ma wettqet analiżi tal-istruttura tal-ispejjeż tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, u barra minn hekk xejn ma jippermetti li jiġi konkluż li t-taxxi portwali imħallsa mill-intervenjenti jkopru l-ispejjeż tal-operat u l-ispejjeż ta' deprezzament tal-infrastruttura ta' din l-infrastruttura.

- 96 Il-Kummissjoni tenfasizza essenzjalment li, irrispettivament mill-eventwali żbalji ta' evalwazzjoni tal-fatti allegati mir-rikorrenti, xejn ma jippermetti li jiġi kkunsidrat li l-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti jimplika l-ġhoti lil din tal-aħħar vantaġġ mogħti permezz ta' riżorsi tal-Istat. Fl-ilment ir-rikorrenti ma allegatx li l-livell ta' taxxi portwali dovuti fir-rigward ta' dan l-użu jimplika l-ġhoti ta' għajjnuna mill-Istat, u b'hekk din il-parti tal-ilment ma identifika ebda vantaġġ mogħti permezz ta' riżorsi tal-Istat. Barra minn hekk, tali vantaġġ ma jistax jirriżulta mill-fatt waħdu li de facto l-intervenjenti kienet l-unika kumpannija tat-tbahħir li tuża l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves.
- 97 Il-Kummissjoni terġa' tirreferi għall-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, minn naħa, għall-punti 113 sa 122 tas-sentenza tat-22 ta' Jannar 2013, *Salzgitter vs Il-Kummissjoni* (T-308/00 RENV, EU:T:2013:30), u min-naħa l-oħra, għall-punt 137 tas-sentenza tad-9 ta' Diċembru 2015, *Il-Greċja u Ellinikos Chrysos vs Il-Kummissjoni* (T-233/11 u T-262/11, EU:T:2015:948), sabiex tiġġustifika l-pożizzjoni tagħha li ladarba r-rikorrenti fl-ebda mument matul il-proċedura amministrattiva ma allegat li t-taxxa mħallsa mill-intervenjenti għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves kienu stabbiliti f'livell li jimplika għajjnuna mill-Istat, hija ma kinitx marbuta twettaq dan l-eżami ex officio fid-deċiżjoni kkontestata.
- 98 F'dan ir-rigward, qabel xejn hemm lok li jiġi rrilevat li t-testi ta' dawn is-sentenzi li għalihom tirreferi l-Kummissjoni u msemmija fil-punt 97 iktar 'il fuq jirrigwardaw problema differenti minn dik oġġett ta' din il-kawża, jiġifieri l-iskambju ta' informazzjoni bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru kkonċernat fil-kuntest ta' proċedura ta' investigazzjoni formali prevista fl-Artikolu 108(2) TFUE, li twassal għal deċiżjoni li tikklassifika ċerti vantaġġi mogħtija lil impriża bħala għajjnuna mill-Istat inkompatibbli mas-suq komuni.
- 99 Dwar dan il-punt, minn ġurisprudenza stabbilita li tinkludi s-sentenzi li għalihom għamlet riferiment il-Kummissjoni, jirriżulta ċertament li fil-każ fejn tinfetaħ il-proċedura ta' investigazzjoni formali prevista fl-Artikolu 108(2) TFUE, huwa l-Istat Membru u l-benefiċjarju potenzjali tal-għajjnuna mill-Istat li għandhom jagħmlu l-argumenti tagħhom intiżi sabiex juru li l-proġett ta' għajjnuna jikkorrispondi għall-eċċezzjonijiet previsti b'applikazzjoni tat-Trattat FUE, peress li l-għan tal-proċedura ta' investigazzjoni formali huwa preċiżament li tinforma lill-Kummissjoni bl-informazzjoni kollha tal-kawża (ara s-sentenza tas-27 ta' Settembru 2012, *Wam Industriale vs Il-Kummissjoni*, T-303/10, mhux ippubblikata, EU:T:2012:505, punt 118 u l-ġurisprudenza ċċitata). Barra minn hekk, minkejja li l-Artikolu 108(2) TFUE jimponi fuq il-Kummissjoni li tircievi l-osservazzjonijiet tal-partijiet ikkonċernati qabel ma tiehu d-deċiżjoni tagħha, dan ma jipprojbixxi milli tikkonkludi, fin-nuqqas ta' tali osservazzjonijiet, li għajjnuna hija inkompatibbli mas-suq komuni. Huwa f'dan il-kuntest li kien deċiż li l-Kummissjoni ma tistax tiġi kkritikata li ma tkunx hadet inkunsiderazzjoni punti eventwali ta' fatt u ta' liġi li setgħu jitressqu quddiemha matul il-proċedura amministrattiva, iżda li ma tressqux, peress li l-Kummissjoni ma hijiex obligata teżamina, ex officio u tipprezumi l-informazzjoni li setgħet giet sottomessa quddiemha (ara s-sentenzi tas-27 ta' Settembru 2012, *Wam Industriale vs Il-Kummissjoni*, T-303/10, mhux ippubblikata, EU:T:2012:505, punt 119 u l-ġurisprudenza ċċitata, u tat-28 ta' Jannar 2016, *L-Awstrija vs Il-Kummissjoni*, T-427/12, mhux ippubblikata, EU:T:2016:41, punt 50 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 100 Madankollu din il-ġurisprudenza tikkjarifika biss l-iżvolġiment tal-proċedura ta' investigazzjoni formali f'kawżi li fihom kienet inkwistjoni l-kompatibbiltà ta' miżuri ta' għajnuna u ma tippreċiżax il-portata tal-eżami li għandha tagħmel il-Kummissjoni fil-kuntest tal-proċedura ta' eżami preliminari sabiex tikklassifika ċerti miżuri bħala għajnuna mill-Istat, u b'mod partikolari meta jkollha ilment quddiemha.
- 101 F'dan ir-rigward, kien deċiż li l-Kummissjoni tista', f'ċerti ċirkustanzi, tkun marbuta tinvestiga ilment billi tmur lil hinn mill-eżami biss tal-elementi ta' fatt u ta' liġi miġjuba għall-konozzenza tagħha mil-lanjant. Fil-fatt, il-Kummissjoni għandha, fl-interess ta' amministrazzjoni tajba tar-regoli fundamentali tat-Trattat dwar l-għajnuna mill-Istat, twettaq eżami diligenti u imparzjali tal-ilment, u dan għall-kuntrarju ta' dak sostnut mill-Kummissjoni, jista' jirrendi neċessarju li hija twettaq l-eżami ta' elementi li ma tqajmux espressament mil-lanjant (sentenzi tat-2 ta' April 1998, Il-Kummissjoni vs Sytraval u Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, punt 62, u tas-17 ta' Marzu 2015, Pollmeier Massivholz vs Il-Kummissjoni, T-89/09, EU:T:2015:153, punt 106 (mhux ippubblikata); ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza tat-2 ta' Settembru 2010, Il-Kummissjoni vs Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, punt 90).
- 102 B'hekk, kemm mir-rekwiżit ta' eżami diligenti u imparzjali mill-Kummissjoni tal-ilmenti magħmula lilha kif ukoll mill-istruttura tal-Artikolu 10(1) u (2) tar-Regolament Nru 659/1999, riprodott essenzjalment fl-Artikolu 12(1) u (2) tar-Regolament Nru 2015/1589, jirriżulta li hija din l-istituzzjoni, li meta jkollha quddiemha ilment ibbażat fuq ksur tal-Artikolu 107(1) TFUE u li jidentifika b'mod inekwivoku u ċirkustanzjali miżuri fl-orijini ta' dan il-ksur, għandha teżamina b'attenzjoni jekk dawn il-miżuri jistgħux jikklassifikaw bħala għajnuna mill-Istat, f'każ ta' bżonn billi titlob il-kooperazzjoni tal-Istat Membru kkonċernat u billi tiegħu inkunsiderazzjoni l-elementi li ma tqajmux espressament mil-lanjant. Din is-soluzzjoni tidher iktar neċessarja meta, bħal ma r-rikorrenti stess irrilevat essenzjalment fl-ilment, lanjant ma jkollux la s-setgħat ta' investigazzjoni mogħtija lill-Kummissjoni mill-Artikolu 108 TFUE, u lanqas fil-prinċipju, kapaċitajiet ta' investigazzjoni paragonabbli ma' dawk li din tibbenefika minnhom.
- 103 F'dan il-każ, minn eżami tal-proċess jirriżulta li r-rikorrenti argumentat b'mod partikolari fl-ilment li l-intervenjenti kienet ibbenefikat għal diversi snin minn għajnuna mill-Istat minhabba kundizzjonijiet li fihom hija kienet awtorizzata tuża b'mod esklużiv l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet kummerċjali, mingħajr ebda proċedura ta' sejha għal offerti u mingħajr kontribuzzjoni għal finanzjament ta' din l-infrastruttura.
- 104 B'mod iktar partikolari fir-rigward tal-kundizzjoni li tirrigwarda l-għoti ta' vantaġġ, ir-rikorrenti speċifikat b'mod partikolari fl-ilment, essenzjalment li dan jirriżulta mill-"konċessjoni ta' drittijiet esklużivi mingħajr proċedura ta' sejha għal offerti pubblika, trasparenti u nondiskriminatorja, rigward l-okkupazzjoni jew l-użu ta' post pubbliku portwali (jew it-tgawdija ta' drittijiet speċjali jew esklużivi oħra b'valur ekonomiku), li twassal fil-prattika, għal vantaġġ għall-benefiċjarji, li [kienu] ffavoriti meta mqabbla mal-kompetituri tagħhom". Hija indikat ukoll, wara li enfasizzat li l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves kienet iffinanzjata permezz ta' fondi pubbliċi, li mill-prattika deċiżjonali tal-Kummissjoni jirriżulta li "jekk l-infrastruttura [kellha] bħala għan uniku s-sodisfazzjon tal-bżonnijiet ta' impriża privata, din [għandha] tassumi l-finanzjament" u li f'dan il-każ, "[l]-eżenzjoni minn dawn l-ispejjeż [kienet] [tikkostitwixxi] wkoll vantaġġ għall-[intervenjenti]". Hija ddeduċiet li "[kien] evidenti li l-miżuri pubbliċi (għajnuna mill-Istat) [inkwistjoni] [kienu] jiffavorixxu [lill-intervenjenti], billi jagħtuha vantaġġ bl-eżenzjoni mill-hlas għal infrastruttura għal użu privat li kellha tkun iffinanzjata minnha stess".
- 105 Barra minn hekk, fir-rigward tal-kriterju tal-assenjazzjoni ta' riżorsi pubbliċi, fl-ilment ir-rikorrenti fakkret qabel xejn, li skont il-ġurisprudenza u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tal-għajnuna mill-Istat għall-kumpens mogħti għall-provvista ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, "l-għoti ta' drittijiet esklużivi fuq beni tad-dominju pubbliku, mingħajr proċedura ta' sejha għal offerti pubblika, trasparenti u nondiskriminatorja, [jista'] jippreżumi abbandun manifest tar-riżorsi tal-Istat". Imbagħad hija speċifikat b'mod partikolari li

“l-finanzjament pubbliku totali jew parzjali ta’ infrastrutturi ta’ kull tip intiżi għall-użu privat ta’ operatur partikolari, li jissodisfaw l-interessi u l-bżonnijiet tiegħu, mingħajr ebda għan ta’ interess generali, [jissodisfa] l-kriterju ta’ ‘assenjazzjoni ta’ riżorsi pubbliċi’”.

- 106 Finalment ir-rikorrenti tenfasizza li hija ma kellhiex il-kapaċità li tipproduċi provi li juru l-eżistenza u l-estensjoni tal-allegata għajnuna mill-Istat, peress li dawn jirrigwardaw jew informazzjoni finanzjarja miżmuma mill-awtoritajiet pubbliċi, jew data ekonomika ta’ natura privata li tirrigwarda kompetitur. Għalhekk hija stiednet lill-Kummissjoni tagħmel lir-Renju ta’ Spanja talbiet għal informazzjoni, u jekk ikun il-każ tuża l-mekkanizmi ta’ koerzjoni għad-dispożizzjoni tagħha sabiex tiżgura l-aħjar struzzjoni tal-proċess.
- 107 Fid-dawl ta’ dawn l-elementi, hemm lok li jiġi kkunsidrat li fl-ilment ir-rikorrenti kienet indikat mingħajr ekwivoku li l-intervenjenti kienet ibbenefikat minn għajnuna mill-Istat, billi essenzjalment din tal-aħħar ma kellhiex thallas korrispettiv korrispondenti għal valur ekonomiku reali tad-dritt tagħha ta’ użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta’ Puerto de Las Nieves għal finijiet ta’ trasport kummerċjali. Għalhekk għall-kuntrarju ta’ dak sostnut mill-Kummissjoni, fl-ilment ir-rikorrenti kienet identifikat fi grad ta’ preċiżjoni suffiċjenti għaliex hija qieset li l-kundizzjonijiet għall-użu ta’ din l-infrastruttura mill-intervenjenti kienu taw lil din tal-aħħar vantaġġ fiskali permezz ta’ riżorsi tal-Istat.
- 108 Għalhekk, huwa żbaljat li l-Kummissjoni qieset, fil-punt 45 tad-deċiżjoni kkontestata, li r-rikorrenti kienet naqset milli tidentifika fl-ilment vantaġġ mogħti permezz ta’ riżorsi tal-Istat għar-raġuni li hija ma kkontestatx fih il-livelli ta’ taxxi portwali dovuti mill-intervenjenti fir-rigward tal-użu tal-infrastruttura portwali ta’ Puerto de Las Nieves għall-finijiet ta’ trasport kummerċjali.
- 109 Bl-istess mod, fir-rigward tal-konkluzjoni magħmula fil-punt 107 iktar ‘il fuq, il-fatt li matul il-proċedura amministrattiva r-rikorrenti ma allegatx li l-intervenjenti ma ħallsitx it-taxxi legiżlattivi dovuti mill-utenti uniċi tal-infrastrutturi portwali fl-arċipelagu tal-Canarias ma huwiex rilevanti.
- 110 Għalhekk f’dawn iċ-ċirkustanzi hija l-Kummissjoni li għandha, skont id-dmir tagħha li twettaq eżami diliġenti u imparzjali tal-ilment li jkollha quddiemha, tivverifika, billi tuża l-kriterji xierqa, jekk l-intervenjenti bbenefikatx minn vantaġġ mogħti permezz ta’ riżorsi tal-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, minħabba kundizzjonijiet li fihom hija użat l-infrastruttura portwali ta’ Puerto de Las Nieves għal finijiet ta’ trasport kummerċjali sa minn nofs is-snin 1990. Madankollu, kif essenzjalment sostniet ir-rikorrenti fl-argument espost fil-punt 92 iktar ‘il fuq, jidher li l-Kummissjoni ma vverifikatx jekk it-taxxi portwali imħallsa mill-intervenjenti jkoprox l-ispejjeż supportati mid-DGPC u jagħtux lil dan tal-aħħar profitt raġonevoli.
- 111 Madankollu, il-Kummissjoni ssostni li l-kundizzjoni dwar l-eżistenza ta’ vantaġġ mogħti permezz ta’ riżorsi tal-Istat ma hijiex ssodisfatta f’dan il-każ, iktar u iktar għaliex l-eżami ta’ din il-parti tal-ilment ma tqajjem fi kwalunkwe każ, ebda diffikultà serja. F’dan ir-rigward, hija targumenta, minn naħa, li l-intervenjenti ħallset it-taxxi legiżlattivi kollha dovuti għall-użu tal-infrastruttura portwali ta’ Puerto de Las Nieves, u min-naħa l-oħra, li d-DGPC kien, skont ir-rekwiżiti previsti fl-Artikolu 41(1) tal-Liġi dwar il-portijiet tal-Canarias, ikkalkola dawn it-taxxi b’mod li jkopri l-ispejjeż u d-deprezzament u gġenera profitt raġonevoli. Dwar il-fatt, enfasizzat mir-rikorrenti fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, li l-intervenjenti ma kinitx obbligata thallas tariffa, hija tiġġustifikah bil-fatt li din tal-aħħar bl-ebda mod ma tista’ tkun ikkunsidrata bħala konċessjonarja esklużiva tal-infrastruttura portwali ta’ Puerto de Las Nieves, iżda bħala utent tiegħu biss. Il-Kummissjoni tirrileva wkoll, essenzjalment, li l-fatt waħdu li ma kinitx organizzata sejha għal offeriti ma huwiex suffiċjenti sabiex tiġi konkluzja l-eżistenza ta’ vantaġġ mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat, b’mod partikolari meta l-Istat jamministra riżorsi tal-qasam pubbliku jew riżorsi pubbliċi rari, li jimplikaw l-eżistenza ta’ limiti fiżiku jew ratione temporis għall-għoti ta’ access simultanju lil diversi utenti.

- 112 F'dan ir-rigward, għandu qabel xejn jifakkar li skont ġurisprudenza stabbilita huma biss il-vantaġġi mogħtija direttament jew indirettament permezz ta' riżorsi tal-Istat jew li jikkostitwixxu piż addizzjonali għall-Istat li huma kkunsidrati bħala għajjnuna fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE (sentenza tat-12 ta' Diċembru 2014, Banco Privado Português u Massa Insolvente do Banco Privado Português vs Il-Kummissjoni, T-487/11, EU:T:2014:1077, punt 50; ara wkoll f'dan is-sens, is-sentenza tal-24 ta' Jannar 1978, van Tiggele, 82/77, EU:C:1978:10, punti 24 u 25). Għalhekk, miżura statali li ma tinkludix trasferiment dirett jew indirett ta' riżorsi tal-Istat ma tistax tiġi kklassifikata bħala għajjnuna mogħtija mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, anki jekk hija tissodisfa l-kundizzjonijiet l-oħra previsti mill-imsemmija dispożizzjoni (ara s-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2006, Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid u Federación Catalana de Estaciones de Servicio vs Il-Kummissjoni, T-95/03, EU:T:2006:385, punt 104 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 113 Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista', jekk ikun il-każ, tikklassifika ilment skont l-eżami preliminari meta hija tkun f'pożizzjoni li teskludi minn qabel il-klassifikazzjoni tal-miżuri inkwistjoni bħala għajjnuna mill-Istat wara li tkun ikkonstatat li waħda mill-kundizzjonijiet essenzjali għall-applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) TFUE ma tkunx issodisfata (ara f'dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta' April 2006, Deutsche Bahn vs Il-Kummissjoni, T-351/02, EU:T:2006:104, punt 104).
- 114 Madankollu, fl-ewwel lok, il-fatt waħdu li minhabba l-karatteristiċi tiegħu stess beni tal-qasam pubbliku jista' biss jitqiegħed għad-dispożizzjoni ta' numru limitat ta' utenti, jew anki ta' utent wiehed, ma huwiex suffiċjenti sabiex jeskludi li tali tqegħid għad-dispożizzjoni jista' jkun ikkunsidrat bħala vantaġġ selettiv mogħti permezz tar-riżorsi tal-Istat, inkluż meta din il-limitazzjoni toriġina minn kunsiderazzjonijiet ta' sigurtà.
- 115 Fil-fatt, l-Artikolu 107(1) TFUE għandu l-għan li jipprekludi li l-kummerċ bejn Stati Membri jkun affettwat minn vantaġġi mogħtija mill-awtoritajiet pubbliċi, li taht forom diversi, twassal għal distorsjoni jew għal theddida ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti imprizi jew produtturi. Il-kunċett ta' għajjnuna mill-Istat jista' għalhekk jkopri mhux biss provvisti pożittivi bħal sussidji, self jew parteċipazzjoni fil-kapital ta' imprizi, iżda wkoll interventi, li taht forom differenti, itaffu l-piżijiet li normalment itaqqlu l-baġit ta' impriza u li, għaldaqstant, minghajr ma jkunu sussidji fis-sens strett tal-kelma, huma tal-istess natura u għandhom effetti identiċi (ara s-sentenzi tat-8 ta' Mejju 2003, Italie u SIM 2 Multimedia vs Il-Kummissjoni, C-328/99 u C-399/00, EU:C:2003:252, punt 35 u l-ġurisprudenza ċċitata; tal-14 ta' Jannar 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, punt 33 u l-ġurisprudenza ċċitata, u tas-16 ta' Lulju 2015, BVVG, C-39/14, EU:C:2015:470, punt 26 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 116 Bl-istess mod, kif tfakkar fil-punt 86 iktar 'il fuq, mill-Artikolu 107(1) TFUE jirriżulta li l-kunċett ta' għajjnuna huwa kunċett oġġettiv li jiddependi, b'mod partikolari, fuq il-kwistjoni dwar jekk miżura statali tagħtix vantaġġ lil impriza waħda jew iktar.
- 117 Għalhekk, sabiex jiġi evalwat jekk miżura statali tikkostitwixxix għajjnuna, għandu b'mod partikolari jiġi ddeterminat jekk l-impriza benefiċjarja tirċevix vantaġġ li hija ma kinitx ser tikseb f'kundizzjonijiet normali tas-suq (sentenzi tal-11 ta' Lulju 1996, SFEI et, C-39/94, EU:C:1996:285, punt 60, u tad-29 ta' April 1999, Spanja vs Il-Kummissjoni, C-342/96, EU:C:1999:210, punt 41; ara wkoll is-sentenza tat-12 ta' Ġunju 2014, Sarc vs Il-Kummissjoni, T-488/11, mhux ippubblikata, EU:T:2014:497, punt 90 u l-ġurisprudenza ċċitata). Huwa għalhekk li skont ġurisprudenza diġà stabbilita, il-provvista ta' oġġetti jew ta' servizzi b'kundizzjonijiet preferenzjali tista' tikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE (ara s-sentenzi tal-11 ta' Lulju 1996, SFEI et, C-39/94, EU:C:1996:285, punt 59 u l-ġurisprudenza ċċitata; tal-1 ta' Lulju 2010, ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni vs Il-Kummissjoni, T-62/08, EU:T:2010:268, punt 57 u l-ġurisprudenza ċċitata, u tat-28 ta' Frar 2012, Land Burgenland vs Il-Kummissjoni, T-268/08 u T-281/08, EU:T:2012:90, punt 47 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 118 L-implimentazzjoni tal-kriterju tal-operatur privat f'ekonomija tas-suq jikkonsisti f'paragun bejn l-aġir tal-awtoritajiet pubbliċi u dak li kien ikollu operatur privat ta' qies paragonabbli fl-istess ċirkustanzi. Fil-każ fejn fir-realtà l-Istat aġixxa biss bħal ma kien jaġixxi operatur privat fl-istess kundizzjonijiet normali tas-suq (ara f'dan is-sens, is-sentenza tal-1 ta' Ottubru 2015, *Electrabel u Dunamenti Erómú vs Il-Kummissjoni*, C-357/14 P, EU:C:2015:642, punt 144 u l-ġurisprudenza ċċitata), ma jeżistix vantaġġ marbut mal-intervent tal-Istat, għaliex bħala principju l-entità benefiċjarja kien ser ikollha l-istess benefiċċji fil-funzjonament sempliċi tas-suq (ara s-sentenza tat-30 ta' April 2014, *Tisza Erómú vs Il-Kummissjoni*, T-468/08, mhux ippubblikata, EU:T:2014:235, punt 85 u l-ġurisprudenza ċċitata; ara wkoll f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Frar 2012, *Land Burgenland vs Il-Kummissjoni*, T-268/08 u T-281/08, EU:T:2012:90, punt 48 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 119 Madankollu, f'dan il-każ, kif ikkonfermat il-Kummissjoni waqt is-seduta bi twegiba għall-mistoqsijiet tal-Qorti Ġenerali, l-attività li permezz tagħha d-DGPC jamministra l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves u jqiegħda għad-dispożizzjoni ta' kumpannija tat-tbaħħir utenti, sugġett għall-ħlas ta' taxxi portwali, tikkostitwixxi attività "ekonomika" (ara b'analogija, fir-rigward tal-amministrazzjoni tal-infrastrutturi tal-ajruporti, is-sentenzi tat-12 ta' Diċembru 2000, *Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni*, T-128/98, EU:T:2000:290, punti 121 u 125, u tal-24 ta' Marzu 2011, *Freistaat Sachsen u Land Sachsen-Anhalt vs Il-Kummissjoni*, T-443/08 u T-455/08, EU:T:2011:117, punt 93). F'dak il-każ, huwa għalhekk fid-dawl tal-kriterju tal-investitur privat li jaġixxi f'ekonomija tas-suq li l-Kummissjoni għandha tivverifika jekk l-aġir tad-DGPC tax lill-intervenjenti vantaġġ li hija ma kinitx ser tircievi f'kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni normali (ara f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Diċembru 2008, *Ryanair vs Il-Kummissjoni*, T-196/04, EU:T:2008:585, punt 85).
- 120 Barra minn hekk, din il-konklużjoni hija kkonfermata fil-punt 225 tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' "għajnuna mill-Istat" previst fl-Artikolu 107(1) TFUE, li essenzjalment jipprovdi li l-impriżi li jużaw infrastrutturi pubbliċi jistgħu jibbenefikaw minn vantaġġ li jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, sa fejn il-modalitajiet ta' użu ta' din l-infrastruttura ma jkunux konformi mal-kriterju tal-operatur f'ekonomija tas-suq, jiġifieri meta l-infrastruttura titqiegħed għad-dispożizzjoni tagħhom f'kundizzjonijiet tas-suq. Din hija kkorroborata wkoll mill-punti 226 u 228 ta' din l-istess komunikazzjoni, li fihom il-Kummissjoni speċifikat, minn naħa, li l-eżistenza ta' tali vantaġġ jista' madankollu jkun eskluż meta t-tariffi mhallsa għall-użu tal-infrastruttura kienu stabbiliti permezz ta' proċedura ta' sejha għal offerti trasparenti u nondiskriminatorja, u min-naħa l-oħra, li l-kriterju tal-operatur f'ekonomija tas-suq jista' jkun issodisfatt għal finanzjament pubbliku ta' infrastrutturi miftuha mhux rriżervati għal utent wieħed partikolari jew iktar meta l-utenti jikkontribwixxu progressivament, minn perspettiva ex ante, għall-profittabbiltà tal-proġett jew tal-operat.
- 121 Fit-tieni lok, il-fatt enfasizzat mill-Kummissjoni, li l-intervenjenti setgħet tuża l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mingħajr ebda kuntratt ta' konċessjoni u li għalhekk hija ma kinitx marbuta thallas tariffa jirrigwarda biss il-forma legali li fiha jaqa' dan l-użu u mhux il-kwistjoni dwar jekk il-kundizzjonijiet ekonomiċi tal-imsemmi użu ppermettewx li l-intervenjenti tibbenefika minn vantaġġ li hija ma kinitx ser tikseb f'kundizzjonijiet normali tas-suq. Fid-dawl tal-prinċipji mfakkar fil-punti 116 u 117 iktar 'il fuq, dan il-fatt waħdu ma huwiex tan-natura li jeskludi li l-kundizzjonijiet għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti, għal finijiet ta' trasport kummerċjali, setgħu jagħtuha vantaġġ ffinanzjat permezz tar-riżorsi tal-Istat. F'dan il-kuntest, ma hijiex il-Qorti Ġenerali li għandha tiddeciedi dwar l-argument tar-rikorrenti li l-użu mill-intervenjenti tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mingħajr ebda kuntratt ta' konċessjoni, u għalhekk mingħajr ħlas ta' tariffa, imur kontra l-Artikolu 43 tal-Liġi dwar il-portijiet tal-Canarias, peress li din il-kwistjoni taqa' biss taħt d-dritt nazzjonali.
- 122 Għall-istess raġuni, l-argument tal-intervenjenti li essenzjalment, l-awtorizzazzjoni għall-ittrakkar f'Puerto de Las Nieves li minnha hija ilha tibbenefika għal iktar minn għoxrin sena u l-użu mhux interrott tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves sa minn dakinhar johloq favur tagħha dritt sugġettiv għaž-żamma ta' tali kundizzjonijiet għall-użu ma jistax jintlaqa'. Fil-fatt, anki jekk jiġi

- preżunt li tali dritt sugġettiv huwa stabbilit skont id-dritt nazzjonali applikabbli għas-sitwazzjoni inkwistjoni, l-imsemmi dritt ma jostakolax konstatazzjoni li dawn il-kundizzjonijiet għall-użu taw lill-intervenjenti vantaġġ iffinanzjat permezz tar-rizorsi tal-Istat.
- 123 Fit-tielet lok, għandu jiġi miċhud l-argument tal-Kummissjoni li l-assenza ta' vantaġġ mogħti lill-intervenjenti permezz ta' rizorsi tal-Istat tirriżulta mill-fatt li din hallset it-taxxi legiżlattivi kollha dovuti għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, li dawn it-taxxi huma identiċi fil-portijiet kollha li jaqgħu fil-kompetenza tad-DGPC u li barra minn hekk, skont il-Liġi dwar il-portijiet tal-Canarias, dawn huma kkalkolati b'mod li jkopri l-ispejjeż u d-deprezzament u li jiġġenera profitt raġonevoli.
- 124 Fil-fatt, mill-ġurisprudenza mfakkra fil-punti 117 sa 119 iktar 'il fuq, jirriżulta li fiċ-ċirkustanzi ta' din il-kawża, l-eżami dwar l-eżistenza ta' vantaġġ mogħti lill-intervenjenti permezz ta' rizorsi tal-Istat minhabba l-kundizzjonijiet li fihom hija kienet awtorizzata tuża l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport kummerċjali jippreżumi li l-Kummissjoni tevalwa b'mod konkret jekk it-taxxi portwali imħallsa mill-intervenjenti, assimilabbli għal tariffi miġbura għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, humiex ta' ammont tal-inqas ekwivalenti għall-kumpens li operatur privat, li jaġixxi f'kundizzjonijiet ta' kompetizzjoni normali, seta' jikseb bħala korrispettiv għal tali tqegħid għad-dispożizzjoni (ara f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Ġunju 2014, Sarc vs Il-Kummissjoni, T-488/11, mhux ippubblikata, EU:T:2014:497, punt 91 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 125 Madankollu, la l-fatt li l-intervenjenti hallset it-taxxi legiżlattivi kollha imposti fuqha għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, u lanqas il-fatt, enfasizzat fil-paragrafi 47 u 62 tad-deċiżjoni kkontestata, li d-DGPC japplika fil-portijiet kollha li jaqgħu fil-kompetenza tiegħu l-istess taxxi legiżlattivi, ikkalkolati bl-istess mod, ma huma ta' natura li jeżentaw lill-Kummissjoni milli twettaq tali evalwazzjoni konkreta.
- 126 Bl-istess mod, l-argument li l-Kummissjoni tibbaża fuq l-Artikolu 41(1) tal-Liġi dwar il-portijiet tal-Canarias, li minnu jirriżulta li t-taxxi legiżlattivi applikabbli għall-utenti tal-portijiet Kanarji għandhom ikunu kkalkolati b'mod li jkopri l-ispejjeż u d-deprezzament u li jiġġenera profitt raġonevoli, ma jistax iwassal li tkun eżentata mill-verifika konkreta msemmija fil-punt 124 iktar 'il fuq, li hija għandha tiżgura, ikkunsidrata r-responsabbiltà fil-qasam tal-kontroll tal-għajjnuna mill-Istat li tirriżulta mid-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 108 TFUE. Fil-fatt, tali regola dwar l-ammont ta' taxxi legiżlattivi dovuti għall-użu tal-portijiet fl-arċipelagu tal-Canarias, li taqa' taht dispożizzjoni tad-dritt nazzjonali, ma hijiex suffiċjenti, waħedha, sabiex tistabbilixxi li t-taxxi legiżlattivi imposti fuq l-intervenjenti mid-DGPC għall-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport kummerċjali jkopru tal-inqas il-korrispettiv li operatur privat seta' jikseb, f'kundizzjonijiet normali tas-suq, minn kumpannija tat-tbahħir li tuża din l-infrastruttura fl-istess kundizzjonijiet.
- 127 Barra minn hekk, lanqas ma huwa stabbilit li l-kundizzjoni dwar l-eżistenza ta' vantaġġ mogħti permezz ta' rizorsi tal-Istat ma kinitx fi kwalunkwe każ issodisfatta f'dan il-każ. Għalhekk, peress li l-Kummissjoni naqset milli twettaq l-analiżi konkreta li għaliha sar riferiment fil-punti 117 u 124 iktar 'il fuq, hemm lok li jiġi kkunsidrat li l-eżami tal-ewwel u t-tielet oġġezzjonijiet tal-ilment waqt il-proċedura ta' eżami preliminari kien ivvizzjat minn lakuna importanti. Din il-lakuna tikkostitwixxi, skont il-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 50 iktar 'il fuq, indizju fis-sens li l-eżami tal-miżura kkontestata fil-kuntest ta' dawn l-oġġezzjonijiet iqajjem diffikultà serja.
- 128 Għall-kuntrarju ta' dak li jargumentaw il-Kummissjoni u l-intervenjenti, mill-proċess ma jirriżultax li r-rikorrenti setgħet tibbenefika mill-kundizzjonijiet għall-użu simili għal dawk ikkontestati fl-ilment f'port ieħor tal-arċipelagu tal-Canarias. Fi kwalunkwe każ, anki jekk jiġi preżunt li dan il-fatt ġie stabbilit, waħdu dan ma jistax, mingħajr eżami tas-sitwazzjoni fattwali u ġuridika tal-kumpanniji

tat-tbahir li jiżguraw rotta lejn Tenerife fil-portijiet differenti ta' gzejjer oħra tal-Canarias, jipprekludi l-klassifikazzjoni tal-kundizzjonijiet għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti bħala għajnuna mill-Istat.

- 129 Bl-istess mod, il-konkluzjoni li tinsab fil-punt 127 iktar 'il fuq ma tistax tiġi kkontestata mill-argument tal-Kummissjoni ibbażat, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha fuq is-sentenzi tal-14 ta' Jannar 2015, Eventech (C-518/13, EU:C:2015:9), u tal-4 ta' Lulju 2007, Bouygues u Bouygues Télécom vs Il-Kummissjoni (T-475/04, EU:T:2007:196), u fis-seduta fuq is-sentenza tat-12 ta' Gunju 2014, Sarc vs Il-Kummissjoni (T-488/11, mhux ippublikata, EU:T:2014:497), li jipprovdi li t-twettiq ta' proċedura ta' sejha għal offerti ma hijiex indispensabbli sabiex tiġi eskluża l-eżistenza ta' għajnuna fil-każijiet kollha fejn Stat Membru jamministra riżorsi pubbliċi.
- 130 Fil-fatt, huwa biżżejjed li f'dan ir-rigward jiġi kkonstatat li l-argumenti magħmula fil-punti 112 sa 128 iktar 'il fuq bl-ebda mod ma huma bbażati fuq il-premessa li l-klassifikazzjoni ta' vantaġġ mogħti lill-intervenjenti bħala għajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE tirriżulta mill-fatt waħdu li din tal-aħħar setgħet tuża biss l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport kummerċjali mingħajr ebda sejha għal offerti organizzata mid-DGPC. Il-punti 112 sa 128 iktar 'il fuq japplikaw mill-banda l-oħra għal din il-kawża l-gurisprudenza stabbilita msemmija fil-punt 86 iktar 'il fuq li tipprovdi li l-kunċett ta' għajnuna mill-Istat jiddependi biss mill-kwistjoni dwar jekk miżura statali tagħtix vantaġġ lil impriza waħda jew iktar, iffinanzjat permezz ta' riżorsi tal-Istat.
- 131 B'hekk, hemm lok li jiġi speċifikat li l-fatt li l-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport kummerċjali li minnu ilha tibbenefika l-intervenjenti sa min-nofs is-snin 1990 ma joriginax minn proċedura ta' sejha għal offerti miftuħa u nondiskriminatorja, iżda mir-regola prior in tempore, potior in jure, jirrendi iktar neċessarju li l-Kummissjoni twettaq f'dan il-każ l-evalwazzjoni konkreta li għaliha sar riferiment fil-punt 124 iktar 'il fuq. Fil-fatt, minn dan il-fatt jirriżulta li sal-organizzazzjoni mid-DGPC ta' proċedura ta' sejha għal offerti fl-2014, ebda proċedura ta' sejha għal offerti ma ppermettiet li jitqies, f'kundizzjonijiet normali tas-suq, il-valur ekonomiku tad-dritt li kumpannija tat-tbahir tuża waħedha l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport kummerċjali, u għalhekk il-korrispettiv finanzjarju li jista' jinkiseb minn operatur li jaġixxi f'tali kundizzjonijiet għal tali tqegħid għad-dispożizzjoni tal-imsemmija infrastruttura.
- 132 Finalment, il-konstatazzjoni magħmula mill-Kummissjoni fid-deċiżjoni kkontestata, li l-awtoritajiet Spanjoli rrikonoxxew l-isforzi neċessarji sabiex jiżguraw f'terminu raġonevoli aċċess għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves fuq bażi miftuħa u nondiskriminatorja, sa mill-mument li fih ir-rikorrenti uriet ix-xewqa li titrakka fih permezz ta' lanċa veloċi (ir-raba' motiv), lanqas ma jista' jikkontesta l-konkluzjoni magħmula fil-punt 127 iktar 'il fuq.
- 133 F'dan ir-rigward, hemm lok li jifakkar mill-ġdid li l-kunċett ta' għajnuna mill-Istat huwa kunċett oġġettiv li jiddependi, b'mod partikolari, fuq il-kwistjoni dwar jekk miżura statali tagħtix vantaġġ lill-impriza waħda jew iktar (ara l-gurisprudenza ċċitata fil-punt 86 iktar 'il fuq).
- 134 Isegwi li l-isforzi reċenti tal-awtoritajiet Spanjoli li għalihom tirreferi l-Kummissjoni u li jokkupaw post essenzjali fl-istruttura tad-deċiżjoni kkontestata ma kinux, fihom infushom, ta' natura li jeskludu li l-intervenjenti setgħet tibbenefika minn għajnuna mill-Istat minhabba l-kundizzjonijiet oġġettivi li fihom din kienet awtorizzata tuża waħedha, għal diversi snin, l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport kummerċjali u konsegwentement lanqas jippermettu lill-Kummissjoni teskludi kull diffikultà serja fl-eżami tal-ewwel u t-tielet oġġezzjoni tal-ilment.
- 135 Fi kwalunkwe każ, ir-rikorrenti ġustament targumenta li r-raba' motiv tad-deċiżjoni kkontestata li fuqu hija bbażata l-konkluzjoni tal-Kummissjoni li l-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves ma wassalx għall-ghoti ta' għajnuna mill-Istat (ara l-punt 25 iktar 'il fuq) huwa vvizzjat minn żewġ żbalji ta' evalwazzjoni.

- 136 L-ewwel nett, kif tammetti l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, fil-paragrafu 49 tad-deċiżjoni kkontestata, hija kkonstatat b'mod żbaljat li ebda kumpannija kompetitriċi tal-intervenjenti ma kienet uriet b'mod formali interess sabiex topera f'Puerto de Las Nieves permezz ta' laneċ veloċi sat-talba ppreżentata mir-rikorrenti fit-3 ta' Lulju 2013.
- 137 Fil-fatt mill-eżami tal-proċess jirriżulta li t-talba għal awtorizzazzjoni għall-ittrakkjar f'dan il-port ippreżentata sa mill-2004 minn Transmediterránea, kumpannija tat-tbaħħir terza, tirrigwarda lanċa veloċi u mhux, kif indikat fil-paragrafu 50 tad-deċiżjoni kkontestata, lanċa konvenzjonali. Kif gústament tenfasizza r-rikorrenti, il-karatteristiċi tekniċi tal-vapur li għalih Transmediterránea kienet talbet din l-awtorizzazzjoni huma, għal dak li jirrigwarda t-tul u l-veloċità tiegħu, qrib hafna ta' dawk tal-laneċ veloċi li bihom l-intervenjenti topera f'Puerto de Las Nieves.
- 138 Isegwi li għaddew madwar għaxar snin bejn it-talba ppreżentata fl-2004 minn Trasmediterránea u l-organizzazzjoni minn DGPC ta' sejha għal offerti f'Lulju 2014. F'dawn iċ-ċirkustanzi u mingħajr preġudizzju għall-konstatazzjonijiet magħmula fil-punti 128, 133 u 134 iktar 'il fuq, huwa għalhekk żbaljat li l-Kummissjoni essenzjalment ikkonkludiet, fil-paragrafu 58 tad-deċiżjoni kkontestata, li d-DGPC kien ha l-passi meħtieġa f'terminu raġonevoli sabiex jiżgura aċċess miftuħ u nondiskriminatorju għall-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves.
- 139 Dan l-iżball ta' evalwazzjoni tal-fatti bl-ebda mod ma huwa kkontestat mill-argument tal-Kummissjoni, ippreżentat fil-kontrorreplica, li l-analiżi magħmula fid-deċiżjoni kkontestata tirrigwarda biss il-miżuri meħuda mill-awtoritajiet Spanjoli sa mit-talba għall-aċċess ippreżentata mir-rikorrenti matul is-sena 2013 u ma tirrigwardax għalhekk il-kwistjoni dwar jekk iċ-ċaħda tat-talba magħmula matul is-sena 2004 tfissirx li f'dik l-epoka ma kienx żgurat aċċess miftuħ u nondiskriminatorju tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves. F'dan ir-rigward, huwa suffiċjenti li jiġi kkonstatat li mill-paragrafu 50 tad-deċiżjoni kkontestata jirriżulta mingħajr ambigwià li l-analiżi tal-Kummissjoni tas-sitwazzjoni inkwistjoni qabel it-3 ta' Lulju 2013 kienet ibbażata fuq il-premessa żbaljata li t-talba għal aċċess magħmula minn Trasmediterránea fl-2004 tirrigwarda lanċa konvenzjonali.
- 140 It-tieni nett, għandu jiġi kkonstatat li l-evalwazzjoni tal-Kummissjoni tal-konsegwenzi tad-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015 fid-deċiżjoni kkontestata hija wkoll ivvizzjata minn żball.
- 141 F'dan ir-rigward, minn naħa, hemm lok li jiġi rrilevat li fil-mument tal-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata, id-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015 kien jostakola l-attribuzzjoni mid-DGPC tal-ewwel lott tal-iskedi lill-intervenjenti u t-tieni lott lir-rikorrenti. Din is-sospensjoni, ċertament temporanja min-natura tagħha, kellha għalhekk l-effett li żzomm l-istess l-kundizzjonijiet li fihom l-intervenjenti tuża wahedha l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, u tipprekludi hija stess l-aċċess għal din l-infrastruttura mitlub mir-rikorrenti għal finijiet ta' trasport kummerċjali. Din is-sospensjoni kellha għalhekk l-effett li żzomm il-kundizzjonijiet għall-użu ta' din l-infrastruttura kkontestati mir-rikorrenti fl-ilment.
- 142 Min-naħa l-oħra, kif gústament issostni r-rikorrenti, in-natura temporanja ta' din is-sospensjoni bl-ebda mod ma teskludi li r-riżultat tas-sejha għal offerti organizzata mid-DGPC kien finalment ser jiġi iddikjarat invalidu mill-qrati nazzjonali. Din l-eventwalità tidher inqas ipotetika, peress li kif jikkonferma r-raġunament segwit fid-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015, din is-sospensjoni tippreżumi neċessarjament ir-rikonnoxximent mill-qorti nazzjonali ta' rikors prima facie fondat (fumus boni juris) ippreżentat dwar il-mertu mill-intervenjenti kontra s-sejha għal offerti inkwistjoni.
- 143 F'dawn iċ-ċirkustanzi u indipendentement anki mill-eventwali klassifikazzjoni tal-miżuri inkwistjoni bħala għajnuna mill-Istat, il-Kummissjoni ma setgħetx b'mod validu, kif għamlet fil-paragrafu 61 tad-deċiżjoni kkontestata, tintrabat mal-karattru "intrinsikament temporanju" tad-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015 sabiex essenzjalment tikkonkludi li l-istatus quo li jirriżulta minnu fir-rigward tal-kundizzjonijiet għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti ma jikkontestax l-isforzi tad-DGPC sabiex jiżgura aċċess miftuħ u

nondiskriminatorju għall-imsemmija infrastruttura. Għall-kuntrarju, din iċ-ċirkustanza tikkostitwixxi indizju addizzjonali tad-diffikultajiet serji mqajma mill-eżami tal-imsemmija kundizzjonijiet fir-rigward tal-projbizzjoni stabbilita fl-Artikolu 107(1) TFUE.

- 144 Din il-konklużjoni ma hijiex ikkontestata mill-argument tal-Kummissjoni li essenzjalment ir-rikorrenti tista' fil-futur tressaq ilment ġdid skont ir-riżultat tal-mertu tar-rikors tal-intervenjenti quddiem it-Tribunal Superior de Justicia, Sala de lo Contencioso-Administrativo, Sección Primera de Santa Cruz de Tenerife (il-Qorti Superjuri tal-Ġustizzja, l-Awla ta' Tilwim Amministrattiv, l-Ewwel Sezżjoni ta' Santa Cruz de Tenerife, Spanja). Fil-fatt, f'dan ir-rigward huwa suffiċjenti li jiġi kkonstatat li dan ir-riżultat, ikun x'ikun, ma huwa ser ikollu ebda effett fuq il-konstatazzjoni magħmula fil-punt 141 iktar 'il fuq li fil-mument tal-adozzjoni tad-deċiżjoni kkontestata, id-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015 kellu l-effett li jzomm il-kundizzjonijiet għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, ikkontestati fl-ewwel u t-tielet oġġezzjoni tal-ilment.
- 145 Fid-dawl tal-iżviluppi preċedenti u mingħajr ma huwa neċessarju li tingħata deċiżjoni dwar l-argumenti l-oħra tar-rikorrenti li jikkontestaw l-eżami mill-Kummissjoni tal-kundizzjonijiet għall-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti, hemm lok li jiġi konkluż li l-assenza ta' evalwazzjoni konkreta mill-Kummissjoni tal-kwistjoni dwar jekk it-taxxi portwali imħallsa mill-intervenjenti bħala korrispettiv għall-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport kummerċjali jikkorrispondux għall-korrispettiv li investitur privat seta' jikseb għal tali użu f'kundizzjonijiet normali tas-suq, kif ukoll it-tul partikolari tal-proċedura ta' eżami preliminari, flimkien barra minn hekk, mal-ostakolu għall-implimentazzjoni tar-riżultat tas-sejha għal offerti organizzata mid-DGPC fl-2014 li jirriżulta mid-digriet ta' sospensjoni tas-27 ta' Frar 2015, jikkostitwixxux indizji fis-sens li l-eżami tal-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves iqajjem diffikultajiet serji fid-dawl tal-projbizzjoni stabbilita fl-Artikolu 107(1) TFUE.
- 146 Għalhekk mill-ġurisprudenza stabbilita mfakkra fil-punti 46 u 47 iktar 'il fuq, jirriżulta li fil-preżenza ta' dawn id-diffikultajiet, il-Kummissjoni kellha tiftaħ il-proċedura ta' investigazzjoni formali prevista mill-Artikolu 108(2) TFUE, sabiex tevalwa jekk l-intervenjenti kinitx ibbenefikat minn għajjnuna mill-Istat fir-rigward ta' dan l-użu esklużiv.
- 147 Għaldaqstant il-motiv uniku tar-rikors għandu jiġi milqugħ sa fejn huwa magħmul kontra l-parti tad-deċiżjoni kkontestata li fiha l-Kummissjoni, mingħajr ma fetħet il-proċedura ta' investigazzjoni formali, ikkonkludiet li l-kundizzjonijiet għall-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti għal finijiet ta' trasport kummerċjali, ikkontestati mir-rikorrenti fl-ewwel u t-tielet oġġezzjoni tal-ilment, ma taw lill-intervenjenti ebda għajjnuna mill-Istat. Għalhekk hemm lok li d-deċiżjoni kkontestata tiġi annullata f'dan ir-rigward.

Fuq l-eżami tal-Kummissjoni tat-taxxa T 9 imposta lill-intervenjenti minhabba l-okkupazzjoni tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves (it-tieni oġġezzjoni mqajma fl-ilment)

- 148 Ir-rikorrenti targumenta li huwa żbaljat li l-Kummissjoni ma kkonstatatx li l-intervenjenti kienet irċeviet għajjnuna mill-Istat matul iktar minn 20 sena fil-forma ta' eżenzjoni parzjali mill-ħlas tat-taxxa T 9, li timplika tnaqqis tar-riżorsi pubbliċi.
- 149 Qabel xejn ir-rikorrenti ssostni li l-bażi għall-kalkolu tat-taxxa T 9 kellu, skont il-legiżlazzjoni applikabbli, jikkorrispondi għat-totalità taż-żona portwali okkupata mill-intervenjenti b'mod esklużiv u mhux biss għas-superfiċju tal-art okkupata mir-rampi tal-ittrakkar. Fil-fatt l-intervenjenti kienet tokkupa b'mod esklużiv l-infrastruttura portwali kollha ta' Puerto de Las Nieves li jaqa' fid-dominju pubbliku, u barra minn hekk din iż-żona kienet magħluqa u l-aċċess għaliha kkontrollat mill-impjegati tal-intervenjenti. Ir-rikorrenti tispeċifika f'dan ir-rigward li ladarba l-legiżlazzjoni portwali hija simili fit-territorju Spanjol kollu, il-Kummissjoni ma setgħetx, bl-effett li teskludi l-eżistenza ta' għajjnuna mill-Istat, tillimita ruħha sabiex tikkonstata li t-taxxa T 9 kienet tingabar bl-istess mod fil-portijiet

Kanarji kollha. Fi kwalunkwe każ, is-sitwazzjoni tal-infrastruttura portwali kollha ta' Puerto de Las Nieves kienet partikolari, peress li din kienet tirrigwarda biss il-port tal-arċipelagu tal-Canarias okkupat b'mod esklużiv minn kumpannija ta' trasport marittimu mingħajr konċessjoni, u għalhekk mingħajr hłas ta' tariffa, u li l-intervenjenti kienet barra minn hekk, l-unika operatur f'dan l-arċipelagu li nstallat rampi fissi li jokkupaw iż-żona ta' manuvra kollha, għall-użu esklużiv tal-vapuri tagħha. Din is-sitwazzjoni hija pereżempju differenti b'mod sinjifikattiv minn dik tal-port ta' Morro Jable (Spanja), fejn topera r-rikorrenti u li għaliha tirreferi l-Kummissjoni fil-kuntest ta' dan ir-rikors.

- 150 Sussidjarjament, ir-rikorrenti tikkontesta l-ispejgazzjonijiet mogħtija mill-awtoritajiet Spanjoli matul il-proċedura amministrattiva u aċċettati mill-Kummissjoni li s-superfiċju okkupat mir-rampi fissi kien diġà kopert mit-taxxi T 2, T 3 u T 4 u għalhekk ma għandux jittiehed inkunsiderazzjoni għall-kalkolu tat-taxxa T 9 ukoll. Min-naħa l-oħra, it-taxxa T 2 tirrigwarda biss is-superfiċju tal-linja tal-ittrakkar, li ma tkoprix iż-żona ta' manuvra u lanqas żoni oħra ta' servizz li fuqhom jinsabu r-rampi tal-intervenjenti. Min-naħa l-oħra, huwa possibbli li r-rampi tal-intervenjenti jkopru parti miż-żona ta' manuvra jew miż-żona ta' servizz mhux koperti mit-taxxi T 3 u T 4, li min-naħa tagħhom jirrigwardaw l-użu tal-ilmijiet portwali u tal-baċiri, l-aċċess għall-art, ir-rotot tat-traffiku, iż-żoni ta' manipulazzjoni, l-istazzjonijiet marittimi u s-servizzi tal-pulizija. Ir-rikorrenti żżid, fl-osservazzjonijiet tagħha dwar in-nota ta' intervent, li t-taxxi T 2, T 3 u T 4 huma dovuti biss bejn il-mument fejn il-vapur jimbarka fil-port u l-mument fejn il-persuni u l-merkanzija jinżlu minn fuqu, filwaqt li t-taxxa T 9 tirrigwarda t-tqegħid għad-dispożizzjoni taż-żona portwali għat-tul mixtieq mill-operatur ikkonċernat.
- 151 Il-Kummissjoni tikkontesta l-argument tar-rikorrenti. Fl-ewwel lok hija targumenta li l-intervenjenti ħallset it-taxxa T 9 għas-superfiċji kollha li hija tokkupa b'mod esklużiv u t-taxxi T 2, T 3 u T 4 għall-użu tal-art u tal-isqaqien maġenb il-linja tal-ittrakkar. Fit-tieni lok, hija tirrileva li r-rikorrenti stess użat il-port ta' Morro Jable b'mod esklużiv għal ħmistax-il sena mingħajr ma ħallset it-taxxa T 9 għas-superfiċju portwali kollha, iżda biss għall-użu ta' ċerti żoni bħall-uffiċċji, imħażen jew installazzjonijiet oħra li jehtiegu użu privat tal-art. Fit-tielet lok, il-Kummissjoni, essenzjalment sostnuta mill-intervenjenti, tenfasizza li r-rikorrenti ma tikkontestax il-konklużjoni magħmula fid-deċizzjoni kkontestata, li t-taxxa T 9 kienet imposta b'mod korrett fuq l-intervenjenti billi eskcludiet l-użu tas-superfiċji portwali intiżi għall-użu tar-rampi tal-ittrakkar li jappartjenu lill-intervenjenti. Fil-fatt, kwalunkwe konklużjoni oħra twassal għal sovrappożizzjoni kunsiderevoli bejn din it-taxxa u serje ta' taxxi portwali oħra, u tagħti għalhekk lok għal tassazzjoni doppja, u barra minn hekk matul il-proċedura amministrattiva l-awtoritajiet Spanjoli kkonfermaw li l-metodu ta' kalkolu tat-taxxi T 2, T 3, T 4 u T 9 ma kien jimplika ebda rinunzja ta' riżorsi pubbliċi. Dwar dan il-punt l-intervenjenti żżid li t-titolu nnifsu tat-taxxa T 9 ("Servizz ta' ħażna, ta' postijiet u ta' bini") huwa indizju fis-sens li ż-żona okkupata mir-rampa li hija tuża ma hijiex sugġetta għaliha, filwaqt li din iż-żona taqa' taħt il-kunċetti ta' "xogħol ta' trakkar", "ilma portwali u baċiri" u "ilma portwali u baċiri, mollijiet, u żoni ta' manipulazzjoni" li skont id-deskrizzjoni fid-Digriet Legiżlattiv Nru 1/1994, jaqgħu bħala fatti taxxabli taħt it-taxxi T 2, T 3 u T 4. Fl-aħħar lok, il-Kummissjoni tfakkar fil-konstatazzjoni magħmula fid-deċizzjoni kkontestata li ma huwiex ikkontestat li t-taxxa T 9 kienet imposta bl-istess mod fil-portijiet kollha li jaqgħu taħt il-kompetenza tad-DGPC, inkluż il-portijiet użati minn operatur wiehed. Għalhekk, fid-dawl tal-informazzjoni kollha disponibbli, il-Kummissjoni ssostni li minn din il-konstatazzjoni seta' jiġi dedott b'mod validu li l-intervenjenti ma kinitx ibbenefikat minn ebda vantaġġ meta mqabbla ma' kumpanniji oħra ta' trasport marittimu, u għalhekk jiġi meqjus li ebda diffikultà serja dwar dan il-punt ma kienet teħtieġ il-ftuħ ta' proċedura ta' investigazzjoni formali.
- 152 Preliminarjament, għandu jiġi enfasizzat li r-rikorrenti ma tikkontestax il-konstatazzjoni, li tinsab fil-paragrafu 63 tad-deċizzjoni kkontestata, li tal-inqas mill-2005, l-intervenjenti ħallset it-taxxi kollha imposti fuqha mid-DGPC minħabba l-użu tagħha tal-infrastruttura portwali kollha ta' Puerto de Las Nieves għal finijiet ta' trasport marittimu kummerċjali.

- 153 Barra minn hekk, hemm lok li jtfakkar li t-tieni oġġezzjoni tal-ilment tirrigwarda kemm it-taxxa T 2 kif ukoll it-taxxa T 9 u li dawn iż-żewġ taxxi ġew eżaminati f'partijiet distinti tad-deċizzjoni kkontestata, fil-paragrafi 63 sa 70 tagħha (ara l-punti 32 sa 34 iktar 'il fuq). Madankollu, fil-kuntest ta' dan ir-rikors, ir-rikorrenti tikkontesta din il-parti tad-deċizzjoni kkontestata għal dak li jirrigwarda t-taxxa T 9 biss.
- 154 Permezz tat-tieni oġġezzjoni tagħha mqajma fl-ilment, ir-rikorrenti kienet sostniet b'mod partikolari li l-intervenjenti bbenefikat għal diversi snin minn eżenzjoni parzjali tat-taxxa T 9. Għalhekk, hija kienet argumentat, essenzjalment, li l-intervenjenti kellha, skont l-Artikolu 115 bis tad-Digriet Leġislattiv Nru 1/1994, thallas din it-taxxa mhux biss għas-superfiċju okkupat mir-rampi tagħha stess, iżda b'mod iktar wiesa', għall-okkupazzjoni esklużiva tal-kważi-totalità tas-superfiċju ta' Puerto de Las Nieves.
- 155 Bid-differenza għall-ewwel u t-tielet oġġezzjoni li jirrigwardaw ksur tal-Artikolu 107(1) TFUE, din il-parti tal-ilment ma tirrigwardax għalhekk il-kisba mill-intervenjenti ta' vantaġġ li jirriżulta, fih innifsu, mill-valur ekonomiku tal-użu tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves, iżda tikkontesta b'mod speċifiku, il-vantaġġ li minnu tibbenefika l-intervenjenti minhabba eżenzjoni minn parti mit-taxxa T 9 li kellha tithallas minnha skont il-leġislazzjoni Spanjola applikabbli. Fil-paragrafu 66 tad-deċizzjoni kkontestata, il-Kummissjoni, wara li fakkret essenzjalment li ma hijiex hi li għandha tevalwa kif jiġu applikati t-taxxi portwali u fir-rigward ta' liema fatt taxxabbli, ċaħdet dan l-argument għar-raġuni li mill-ispjegazzjonijiet ipprovduti mill-awtoritajiet Spanjoli jirriżulta li t-taxxa T 9 kienet tingabar bl-istess mod mid-DGPC fil-portijiet kollha li jaqgħu fil-kompetenza tiegħu. Għalhekk, l-eżami preliminari ma jippermettix li jiġi identifikat ebda vantaġġ selettiv għall-intervenjenti li jirriżulta mill-allegata eżenzjoni parzjali ta' din it-taxxa.
- 156 F'dan ir-rigward, għandu jtfakkar li l-klassifikazzjoni ta' miżura nazzjonali bħala "għajjnuna mill-Istat" fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, tehtieg li l-kundizzjonijiet segwenti kollha jkunu ssodisfatti. L-ewwel nett, din għandha tirrigwarda intervent tal-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat. It-tieni nett, dan l-intervent għandu jkun jista' jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri. It-tielet nett, din għandha tagħti vantaġġ selettiv lill-benefiċjarju tagħha. Ir-raba' nett, din għandha tohloq distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni (ara s-sentenza tal-21 ta' Diċembru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 53 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 157 Għal dak li jirrigwarda l-kundizzjoni dwar is-selettività tal-vantaġġ li jikkostitwixxi l-kunċett ta' "għajjnuna mill-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, minn ġurisprudenza stabbilita jirriżulta li l-evalwazzjoni ta' din il-kundizzjoni timponi li jiġi ddeterminat jekk, fil-kuntest ta' sistema legali partikolari, il-miżura nazzjonali inkwistjoni hijiex ta' natura li tiffavorixxi "ċerti imprizi jew ċerti produttori" meta mqabbla ma' oħrajn, li, fir-rigward tal-għan imfittex mill-imsemmija sistema, ikunu jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u legali paragonabbli u li għaldaqstant jirċievu trattament differenzjat li essenzjalment jista' jiġi kklassifikat bħala diskriminatorju (ara s-sentenza tal-21 ta' Diċembru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 54 u l-ġurisprudenza ċċitata; ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenza tal-14 ta' Jannar 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, punt 55 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 158 Fir-rigward, b'mod partikolari, ta' miżuri nazzjonali li jagħtu vantaġġ fiskali, għandu jtfakkar li miżura ta' din in-natura li minkejja li ma fiha ebda trasferiment ta' riżorsi tal-Istat, tqiegħed lill-benefiċjarji f'sitwazzjoni iktar favorevoli mill-persuni taxxabbli l-oħra tista' tagħti vantaġġ selettiv lill-benefiċjarji u għaldaqstant tikkostitwixxi għajjnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. Għall-kuntrarju, ma jikkostitwixxix tali għajjnuna fis-sens ta' din id-dispożizzjoni vantaġġ fiskali li jirriżulta minn miżura ġenerali applikabbli mingħajr distinzjoni għall-operaturi ekonomiċi kollha (ara s-sentenza tal-21 ta' Diċembru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 56 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 159 F'dan il-każ, il-mizura inkwistjoni tikkonsisti, skont ir-rikorrenti, feżenzjoni parzjali u individwali mit-taxxa T 9 li minnha tibbenefika l-intervenjenti, peress li sa minn meta l-imsemmija intervenjenti bdiet tuża l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves d-DGPC fl-ebda mument ma impona fuqha t-taxxa T 9 billi ha bħala bażi t-totalità jew kwazi-totalità tas-superfiċju ta' din l-infrastruttura.
- 160 Madankollu, ebda argument imqajjem mir-rikorrenti ma jista' jikkontesta l-konstatazzjoni magħmula mill-Kummissjoni fid-deċiżjoni kkontestata li essenzjalment, ir-rikorrenti ma ressqet ebda element li juri li l-modalitajiet tal-kalkolu tat-taxxa T 9 imposta fuq l-intervenjenti taw lil din tal-aħħar xi vantaġġ selettiv fis-sens tal-ġurisprudenza mfakkra fil-punt 157 iktar 'il fuq.
- 161 Qabel xejn, ir-rikorrenti targumenta li ladarba l-leġizlazzjoni portwali hija simili fi Spanja kollha, il-livell territorjali normali li kellu jintuża għal finijiet komparattivi kellu jkun dak ta' dan il-pajjiż u mhux tal-gżejjer tal-Canarias biss. F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat li permezz ta' dan l-argument ir-rikorrenti ma tressaq ebda indizju konkret ta' natura li jistabbilixxi li l-modalitajiet tal-kalkolu tat-taxxa T 9 applikati għall-intervenjenti kienu tawha vantaġġ meta mqabbla ma' kumpanniji marittimi oħra sugġetti għal din l-istess taxxa u li jinsabu fir-rigward tagħha f'sitwazzjoni fattwali u legali paragonabbli għal dik tal-intervenjenti.
- 162 Għalhekk, l-argument ibbażat fuq iċ-ċirkustanza li l-intervenjenti kienet l-unika kumpannija tat-tbaħħir tal-gżejjer tal-Canarias li r-rampi ta' aċċess tagħha huma fissi mal-art u li tokkupa t-totalità taż-żona ta' manuvra u topera f'port b'mod esklużiv mingħajr ma għandha f'dan ir-rigward konċessjoni u li jipprovi li eżenzjoni tat-taxxa T 9 tkun iġġustifikati biss meta kumpannija tat-tbaħħir konċessjonarja tħallas tariffa ta' okkupazzjoni, ma jistax jiġi milqugħ.
- 163 Fil-fatt, bilfors għandu jiġi kkonstatat li, minbarra li ma huwa sostnut minn ebda element ta' prova, dan l-argument huwa bbażat fuq paragon bejn is-sitwazzjoni tal-intervenjenti f'Puerto de Las Nieves u dik ta' kumpanniji marittimi li jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u legali, li fir-rigward tat-taxxa T 9, ma hijiex paragonabbli. Għalhekk dan l-argument ma huwiex ta' natura li jistabbilixxi, skont il-ġurisprudenza mfakkra fil-punt 157 iktar 'il fuq, li l-modalitajiet ta' kalkolu tat-taxxa T 9 applikati lill-intervenjenti taw lil din tal-aħħar vantaġġ selettiv meta mqabbla ma' kumpanniji oħra li jinsabu, fir-rigward tagħha, f'sitwazzjoni fattwali u legali paragonabbli.
- 164 Finalment, għal din l-istess raġuni, hemm lok li jiġi miċhud ukoll, minn naħa l-argument tar-rikorrenti bbażat fuq il-fatt li s-sitwazzjoni tal-kumpanniji tat-tbaħħir li joperaw f'portijiet oħra tal-gżejjer tal-Canarias u jaqgħu fil-kompetenza tad-DGPC ma hijiex paragonabbli għal dik tal-użu mill-intervenjenti tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves peress li dawn il-kumpanniji jeżerċitaw l-attivitajiet tagħhom f'sistema ta' kompetizzjoni u jaqsmu għalhekk flimkien ma' kumpanniji oħra l-użu ta' infrastrutturi pubbliċi, bħar-rampi mobbli, u min-naħa l-oħra l-argument sussidjarju, imfakkar fil-punt 150 iktar 'il fuq, li permezz tiegħu r-rikorrenti tikkontesta li l-okkupazzjoni tas-superfiċju minn rampi fissi kien diġà kopert mit-taxxi T 2, T 3 u T 4 u għalhekk ma għandux jittiehed inkunsiderazzjoni wkoll għall-kalkolu tat-taxxa T 9.
- 165 F'dawn iċ-ċirkustanzi, ir-rikorrenti li kellha turi l-eżistenza ta' diffikultajiet serji (ara l-punt 51 iktar 'il fuq), ma urietx indizji li jistgħu jistabbilixxu li l-eżami tat-tieni oġġezzjoni mressqa fl-ilment fir-rigward ta' ksur tal-Artikolu 107(1) TFUE jqajjem tali diffikultajiet, li jeħtieġu l-ftuħ ta' proċedura ta' investigazzjoni formali.
- 166 Għalhekk, ir-rikors għandu jiġi miċhud bħala infondat sa fejn dan jirrigwarda l-annullament tal-parti tad-deċiżjoni kkontestata, separata minn dik eżaminata fil-punti 80 sa 147 iktar 'il fuq, li fiha mingħajr ma fettet il-proċedura ta' investigazzjoni formali, il-Kummissjoni kkonkludiet essenzjalment li l-kalkolu mid-DGPC tat-taxxa T 9 għal dak li jirrigwarda l-intervenjenti ma kien, fih innifsu, wassal għall-għoti ta' ebda għajjnuna mill-Istat lil din tal-aħħar u għal din ir-raġuni ċaħdet it-tieni oġġezzjoni tal-ilment imressqa mir-rikorrenti.

Konkluzjonijiet dwar ir-rikors kollu

¹⁶⁷ Fir-rigward tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha, ir-rikors għandu jiġi milqugh sa fejn jirrigwarda l-annullament tal-parti tad-deċiżjoni kkontestata li fiha mingħajr ma fethet il-proċedura ta' investigazzjoni formali prevista fl-Artikolu 108(2) TFUE, il-Kummissjoni kkonkludiet li l-kundizzjonijiet għall-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti għal finijiet ta' trasport kummerċjali, ikkontestati mir-rikorrenti fl-ewwel u t-tielet oġġezzjoni tal-ilment, ma kienu taw lill-intervenjenti ebda għajnuna mill-Istat. Il-kumplament tar-rikors għandu jiġi miċhud.

Fuq l-ispejjeż

¹⁶⁸ Skont l-Artikolu 134(3) tar-Regoli tal-Proċedura, jekk il-partijiet jitolfu rispettivament fuq waħda jew iktar mit-talbiet tagħhom, il-Qorti Ġenerali tista' tiddeċiedi li kull parti tbatl l-ispejjeż rispettivi tagħha jew taqşam l-ispejjeż. Peress li r-rikors ntlaxxa' parzjalment, iċ-ċirkustanzi tal-kawża jiġu evalwati b'mod ġust jekk jiġi deċiż li r-rikorrenti għandha tbatl kwart tal-ispejjeż tagħha u l-Kummissjoni għandha tbatl l-kumplament tal-ispejjeż tagħha, u din tal-aħħar kif ukoll l-intervenjenti għandhom barra minn hekk ibatu l-ispejjeż tagħhom.

Għal dawn il-motivi,

IL-QORTI ĠENERALI (Id-Disa' Awla)

taqta' u tiddeċiedi:

- 1) Id-Deciżjoni C(2015) 8655 finali tal-Kummissjoni, tat-8 ta' Diċembru 2015, dwar l-għajnuna mill-Istat SA.36628 (2015/NN) (ex 2013/CP) – Spanja – Fred Olsen, hija annullata sa fejn ġie kkonstatat, fit-tmiem tal-proċedura ta' eżami preliminari, li l-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves minn Fred Olsen, SA ma kien iwassal għall-għoti ta' ebda għajnuna mill-Istat lil din tal-aħħar.**
- 2) Il-kumplament tar-rikors huwa miċhud.**
- 3) Naviera Armas, SA għandha tbatl kwart mill-ispejjeż tagħha u l-Kummissjoni Ewropea għandha tbatl l-kumplament tal-ispejjeż tagħha.**
- 4) Il-Kummissjoni u Fred Olsen ibatu l-ispejjeż tagħhom.**

Gervasoni

Madise

da Silva Passos

Mogħtija f'qorti fil-miftuħ fil-Lussemburgu, fil-15 ta' Marzu 2018.

Firem

Werrej

Il-fatti li wasslu għall-kawża	2
Trasport marittimu kummerċjali li jitlaq minn Puerto de Las Nieves (Gran Canaria)	2
Proċedura amministrattiva u żvilupp tas-sitwazzjoni inkwistjoni matul l-imsemmija proċedura	3
Id-deċiżjoni kkontestata	4
Il-proċedura u t-talbiet tal-partijiet	6
Id-dritt	7
Kunsiderazzjonijiet preliminari	7
Fuq l-argumenti dwar il-proċedura ta' eżami preliminari	8
Fuq l-argumenti relattivi għall-kontenut tad-deċiżjoni kkontestata	12
Osservazzjonijiet preliminari	12
Fuq l-eżami tal-kundizzjonijiet għall-użu esklużiv tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves mill-intervenjenti (l-ewwel u t-tielet oġġezzjonijiet imqajma fl-ilment)	13
– Fuq l-oġġezzjonijiet miġjuba diretti kontra l-ewwel motiv, relattiv għas-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2000, Aéroports de Paris vs Il-Kummissjoni (T-128/98)	13
– Fuq l-oġġezzjonijiet diretti kontra t-tieni motiv, dwar il-fatt li l-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves la kienet ippjanata u lanqas żviluppata għall-benefiċċju speċifiku tal-intervenjenti jew ta' kwalunkwe kumpannija tat-tbahħir oħra	14
– Fuq l-oġġezzjonijiet magħmula kontra t-tielet u r-raba' motivi, relattivi għall-portata tal-argument tar-rikorrenti fl-ilment kif ukoll għall-kriterji ta' identifikazzjoni ta' għajjnuna mill-Istat għall-benefiċċju tal-utent ta' infrastruttura portwali iffinanzjata permezz ta' fondi pubbliċi	16
Fuq l-eżami tal-Kummissjoni tat-taxxa T 9 imposta lill-intervenjenti minhabba l-okkupazzjoni tal-infrastruttura portwali ta' Puerto de Las Nieves (it-tieni oġġezzjoni mqajma fl-ilment)	25
Konklużjonijiet dwar ir-rikors kollu	29
Fuq l-ispejjeż	29

i — Fil-punt 48 ta' dan it-test saret modifika ta' natura lingwistika wara li kien tqiegħed online għal-ewwel darba.